

Kanıtla Dayalı Tıp Dönem III Poster Özetleri

EPİLEPSİ HASTALARINDA EVLENME DURUMU

Esen Akbel, Tuba Arpağ, Şahide Eda Artuç, Hatice Damla Atalay, Özlem Kurtkaya.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Epilepsi doğumdan itibaren hayatın sonuna kadar olan sürede ve dünyanın her yerinde görülebilen bir hastalıktır. Hem tıbbi hem de sosyal yönü olan epilepsinin, merkezi sinir sisteminin en sık rastlanan hastalıklarından biri olduğunu görmekteyiz. Epileptik nöbetler beyindeki nöronların anormal ve yoğun deşarjları sonucu ortaya çıkan, şuur değişiklikleri ile birlikte olan ya da olmayan; motor, duyuşsal, otonomik ya da psikiş semptomlarla karakterize bir durumdur.

Epilepsinin evlilik üzerine etkisi olduğu yapılan çalışmalarda gösterilmiştir. Normal ile hasta kavramı arasındaki farklılaşma, bir kültür yapısından diğerine değişmekte olduğundan epilepsinin algılanmasında değişik kültürlere sahip toplumlarda değişik durumlar ortaya çıkmıştır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin bir kısmında sosyal yönden olumsuz bir hastalık olarak görülmüştür. Çeşitli ülkelerde şimdiye kadar yapılan araştırmalar, epilepsi hastalarının evliliklerinin normal insanlarınkine benzemediğini ya da çok az benzediğini ve epilepsiye erken yaşlarda yakalanan insanların evlilik şanslarının çok az olduğunu gösteriyor. Epilepsili insanların evlilik durumları ile ilgili çalışmalar özellikle gelişmiş ülkelerde yapılmaktadır. Gelişmekte olan ülkelerde buna benzer çok az çalışma bulunmaktadır ve daha önce Türkiye’de buna benzer bir çalışma yapılmamıştır. Bu çalışmanın amacı epilepsi hastalarında hastalığın evliliğe etkisini belirlemektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbni Sina Hastanesi Nöroloji Kliniği Epilepsi Polikliniği’ne başvuran, mental retardasyonu ve psikiyatrik hastalığı olmayan, epilepsi tanısı almış, 20 yaş ve üzeri kadın ve erkek toplam 110 hasta üzerinde yürütülmüş tanımlayıcı bir çalışmadır. Çalışmada yer alan hastalara anket uygulanmıştır. Anket sonuçlarına göre evlilik yaş ortalamaları, evlenme ve boşanma oranı ve evlilik öncesinde eş adayını bilgilendirip bilgilendirmeme durumu değerlendirilmiştir. İstatistiksel değerlendirmelerde Ki-kare testi ve Evren oranı önemlilik testi kullanılmıştır.

BULGULAR: Epilepsi hastalarındaki evlenme oranı %56.3 iken genel popülasyonun evlenme oranı ise %64.2’dir. Epilep-

si hastası kadınların evlilik oranı %57.4, erkeklerin evlilik oranı %54.8 bulunmuştur. Buna göre kadın ve erkek hastalar arasında anlamlı bir fark yoktur ($p=0.765$). Epilepsi hastası kadınların boşanma oranı %11.8, erkeklerin boşanma oranı %16.7 bulunmuştur. Kadın ve erkekler arasında anlamlı fark yoktur($p=0.765$). Hastaların %50’si evlilik öncesi eş adayını bilgilendirmiş, %50’si ise bilgilendirmemiştir. Boşanmış hastaların %60’ı evlilik öncesinde hastalığını gizlemişken evli hastaların ise %48.4’ü gizlemiştir ($p=0.567$).

SONUÇ: Epilepsi hastalarında evlilik oranlarını yorumladığımızda araştırma sonucumuz istatistiksel olarak anlamlı çıkmaya da epilepsi hastalarının evlenme yüzdesi genel popülasyondan düşüktür. Evlilik öncesinde eş adayını bilgilendirmemenin boşanma üzerine etkisinin istatistiksel olarak anlamlı olmamasının nedeni, boşanmış hasta sayısının yeterli olmamasıdır.

ANAHTAR KELİMELELER: Epilepsi, Nöbet, Evlilik, Boşanma

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRETİM ELEMANLARININ TAMGÜN YASA TASARISI İLE İLGİLİ BİLGİ VE GÖRÜŞLERİ (2009)

Sabiha Pala, Morena Xhindole, Tzemali Şampan, Fidel Tamo, Touran Eid Agha.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Çalışmanın amacı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde görevli öğretim üyelerinin Sağlık Bakanlığınca hazırlanan yeni Tam Gün Yasa Tasarısı hakkındaki bilgi ve görüşlerinin belirlenmesidir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmanın yeri AÜTF yerleşke-leri olup, araştırma zamanı 2009-2010 yıllarıdır. Veri toplama- da kimlik bilgilerinin olmadığı yazılı anket formları kullanılmıştır. Örneklemede Basit Rastgele Örnekleme yöntemi kullanılmış olup 74 öğretim elemanı üzerinde yürütülmüştür. Verilerin değerlendirilmesinde Ki-Kare testi ve Student’s t testi kullanılmıştır.

BULGULAR: Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının %51.4’ü erkek, %48.6’sı kadındır. Araştırmaya katılanların ancak %14.9’u tasarımı çok iyi bildiğini belirtirken %48.6’sı orta derecede bilgi sahibi olduğunu belirtmiştir. Tam gün çalışanların %4.3’ü tasarının sağlık hizmeti iş yükünü değiştirip değiştir-

meyeceği konusunda fikir sahibi değilken, bu oran yarı zamanlı çalışanlarda % 50.0'dir. Tasarımı değerlendirmede Temel Tıp'da olanların %81.8'i Tıp Eğitimi iş yükünün aynı kalacağını düşünürken bu oranlar Dahili Tıp bölümlerinde %67.6, Cerrahi Tıp bölümlerinde %38.9'dur. Prof. Dr. ve Doç. Dr. ünvanına sahip öğretim elamanlarının uzman Dr. ve araştırma görevlisi öğretim elamanları ile bazı konularda anlamlı derecede farklı düşüncelere sahip olduğu anlaşılmıştır.

SONUÇ: Araştırmanın sonuçları daha önce yapılan çalışmalar ile karşılaştırıldığında hekimlerin Tam Gün Yasa Tasarısıyla ilgili benzer görüşte oldukları saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Ankara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tam gün yasa tasarısı

POSTOPERATİF ATRİYAL FİBRİLASYON SIKLIĞI

Esra Cengiz, Aysel Gezer, Dilek Kalay, İpek Köroğlu, Cansu Kurttekin.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Atriyal fibrilasyon(AF), klinik uygulamada en sık görülen ve hastaneye yatış nedenleri arasında da en başta yer alan önemli bir ritim bozukluğudur.

Bu çalışmada amacımız; kalp ameliyatları sonrası AF gelişme sıklığı ve oluşumunda etkili olan faktörleri belirlemektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Cebeci Kalp Merkezi Kalp ve Damar Cerrahisi Kliniği'nde Ocak 2007 ile Aralık 2009 tarihleri arasında normal sinüs ritmiyle başvurup açık kalp ameliyatı geçirmiş 242 hasta çalışma kapsamına alınmıştır. Alkol, Diabetes Mellitus, hipertansiyon, hiperlipidemi, sigara değişkenlerine ve bunların AF gelişimi üzerindeki etkilerine bakılmıştır.

BULGULAR: Çalışmaya yaş ortalaması $62,8 \pm 10$ olan (min 39, max 85) toplam 242 hasta dâhil edilmiştir. Çalışmaya alınanların 177'si erkek 68'i kadın hastadır. Kalp ameliyatı geçiren 242 hastanın 226'sının AF'ye ilişkin verilerine ulaşılmış olup bu hastaların %20.7 sinde ameliyat sonrası AF geliştiği saptanmıştır. AF üzerinde etkili olduğu düşünülen yaş, cinsiyet, sigara, alkol, hipertansiyon, hiperlipidemi ve diyabet değişkenleri logistik regresyon analizine dâhil edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre sigara içmeyen grupta AF riski daha yüksek bulunurken (bu sonuç grubun diğer ortak özellikleri ile ilişkili olabilir) yaşın her bir birimlik artışı AF için 1,057 kat risk oluşturmaktadır. AF için risk faktörü olduğu düşünülen hipertansiyon, diyabet, hiperlipidemi, alkol ve cinsiyet değişkenlerinin AF üzerindeki etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p > 0,05$).

SONUÇ: Analizin sonucunda sadece sigara ve yaş AF ile ilişkili bulunmuştur. Diğer faktörlerin ilişkilerini belirlemek açısından daha ayrıntılı ve geniş çaplı çalışmalar gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: İnsidans, atrial fibrilasyon, ameliyat sonrası, risk faktörleri

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ SAĞLIK ÇALIŞANLARININ DOMUZ GRİBİ AŞISINA YÖNELİK TUTUMLARI

Gözde Aksoy, Neslihan Bağış, Alper H. Bayat, Merve Bayrak, Aruz Bozkurt

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: DSÖ'ye göre; pandemiye yol açarak önemli derecede mortalite ve morbidite etkeni olan H1N1 virüsünden korunmanın en iyi yolu "aşılanmak"tır. Toplumda ve tıp camiasında ise, aşılama, büyük tartışmalara yol açmıştır.

Bu çalışmanın amacı, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) çalışanlarının(doktor ve hemşirelerin) pandemik influenza aşısı olma ve olmama nedenlerinin belirlenmesi, bu nedenlerin sosyodemografik özelliklerle, aşı hakkındaki bilgilerin kaynağı ve bu kaynakların güvenilirliği ile ilişkilendirilmesi ve ileride olabilecek pandemilere karşı doğru strateji geliştirilebilmesi için bilgi birikimi oluşturmaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma enfeksiyon komitesi aşı kayıtları arasından sistematik örnekleme yöntemiyle seçilen aşı olan 112 hemşire ve 129 hekimin yanı sıra insan kaynakları birimindeki kayıtlardan aşı olmadığı belirlenmiş olana 112 hemşire ve 129 hekim üzerinde uygulanmıştır. Anket formu Kasım 2009'da 30 kişi üzerinde yapılan pilot çalışma sonuçlarına göre yeniden düzenlenmiştir. Aşı olanlara ve olmayanlara yönelik iki ayrı anket uygulanmış olup anketler 21 adet sorudan oluşmaktadır. Elde edilen bilgiler SPSS programında Ki-kare testi değerlendirilmiştir.

BULGULAR: İnsanlar aşıya, oluşan ciddi yan etkilerden ve oluşabilecek bilinmeyen yan etkilerden dolayı olumsuz bakmaktadır. İnsanlar H1N1'den korunmada aşının etkili olduklarını bildikleri halde aşılama oranı çok düşüktür. Aşılama meslekler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır, ancak dahili ve cerrahi branşlardaki hemşireler arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır. Çocuk sahibi olmanın aşılama istatistiksel olarak anlamlı bir etkisi olmamıştır. Bilim adamlarının politikacılara göre aşılama önemli bir katkısı bulunmaktadır. Politikacıların konuşmalarına ve Sağlık Bakanlığı'na ciddi bir güvensizlik söz konusudur. İnsanların mevsimsel grip aşısına olan tutumları ile H1N1 e olan tutumları paralellik göstermektedir.

SONUÇ: Aşılama branşlar arasında fark bulunurken aşı yaptırmama üzerine en etkili durumun yan etkilerden çekinme olduğu ve bu alandaki politikacılara güvensizlik duyulduğu görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: Pandemi influenza aşısı, Aşı, H1N1, Aşı olma ve olmama

GERİATRİK POPÜLASYONDA AĞIZ VE GÖZ KURULUĞUNUN SIKLIĞI VE SJÖGREN SENDROMUYLA İLİŞKİSİ

Mustafa Taner, Muzaffer Mızrak, M Salih Karatepe, Ahmet Kaplan, M Akif Güler
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Sjögren Sendromu(SS), tükürük ve göz yaşı bezi gibi ekzokrin glandların lenfositik infiltrasyonu sonucunda ağız ve göz kuruluğuyla karakterize, kronik otoimmün romatizmal bir hastalıktır. Hastaların üçte birinde gland dışı tutulumlar bulunur. Bunlar kas-iskelet sistemini, nörolojik sistemi, solunum sistemini ve nefrolojik sistemi ilgilendiren yaygın tutulumlardır. Hastalığın görülme sıklığı yaşla birlikte artmaktadır. Ağız ve göz kuruluğu yakınması olan Geriatrik hastalarda, SS'nun taranması, hastalığa bağlı morbiditeyi de azaltacaktır. Bu yüzden bu çalışmada, 65 yaş üstü popülasyonda ağız ve göz kuruluğu şikayetlerinin sıklığının belirlenmesi ve bu yakınmaların ne kadarının SS ile ilişkili olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmaya 15 Şubat-15 Mayıs 2010 tarihleri arasında AÜTF Geriatri Bilim Dalı Polikliniğine herhangi bir başvuran, öncesine ait SS tanısı almamış, 65 yaş üstü 193 kişiden oluşan bir grup ve 65 yaş altında 200 kişiden oluşan kontrol grubu olmak üzere toplam 393 kişi alınmıştır. Çalışmaya katılan tüm bireylere ağız ve göz kuruluğunu saptamak için uyarısız tükürük testi ile Schirmer testi uygulanmıştır. Testlerin her ikisi de pozitif olan hastalar kanda otoantikör tespiti ve tükürük bezi biyopsisi için AÜTF Romatoloji Bilim Dalı Polikliniğine yönlendirilmiştir. Veriler, Mann-Whitney U ve Ki-Kare testi kullanılarak SPSS programında değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Geriatrik hasta grubunda ağız kuruluğu şikayeti oranı % 41,5, göz kuruluğu şikayeti oranı %20,2, hem ağız hem de göz kuruluğu şikayeti bulunan hastaların oranı ise % 9,3 (18 hasta) olarak tespit edilmiştir. Kontrol grubunda ise ağız kuruluğu olanların oranı %15,5, göz kuruluğu olanların oranı %3 olarak bulunurken, hem ağız hem de göz kuruluğu şikayeti olan birey tespit edilmemiştir. Geriatrik hastalarda hem ağız, hem de göz kuruluğu olan 18 hastanın 1'i SS tanısı almıştır. Kontrol grubunda ise hem ağız hem de göz kuruluğu şikayeti olan birey olmadığı için ileri incelemeler yapılmamıştır.

SONUÇ: Elde edilen sonuçlara göre Geriatrik hasta popülasyonunda ağız kuruluğu ve göz kuruluğu sıklığı normal popülasyonun üstünde olduğu tespit edilmiştir. Fakat ağız ve göz kuruluğundaki artışın Sjögren Sendromuyla ilişkisinin olmadığı bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: Ağız kuruluğu, göz kuruluğu, Sjögren sendromu, Schirmer testi, Uyarısız tükürük testi

ACIL YOĞUNBAKIM ÜNİTESİNDE KULLANILAN OKSİJEN NEMLENDİRİCİLERİNİN BAKTERİYEL KONTAMİNASYON AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. Özge Şavklı, Ece Erci, Elif Abay, Ömür Keskin, Pınar Saka.
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Bu projede hastalara nazal oksijen desteği sağlama da kullanılan oksijen nemlendiricilerinin hasta için risk oluşturabilecek patojen bakterilerin varlığı açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Değerlendirmeye Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Servis Yoğun Bakım Ünitesinde bulunan 19 tane nemlendirici kabı alınmıştır. Kaplar numaralandırılarak, 10 gün boyunca günlük rutin distile su değişiminden hemen önce ve değişimden hemen sonra kaplardan sıvı örneği alınmıştır. Besiyerlerine ekim yapıldıktan sonra üreyen mikroorganizmalar identifiye edilmiştir.

BULGULAR: Farklı yataklarda bulunan 14 kabın dördünde, farklı günlerde, özellikle bağırsıklığı baskılanmış hastalar için patojen olabilecek *Acinetobacter spp.*, *Serratia spp.* ve *Pseudomonas spp.* ürettiği tespit edilmiştir.

SONUÇ: Doğal flora üyesi olmayan ve özellikle Acil servis başta olmak üzere yoğun bakım ünitelerinde yatan hastalarda hastane kaynaklı enfeksiyonlara neden olma potansiyeli yüksek ve dirençli olan bu bakterilerin üremesi hastalar için mortalite ve morbidite riskini arttırması bakımından önemli bir bulgudur. Yoğun bakım ünitesinde kullanılan oksijen nemlendiricilerinden hastaların kontaminasyonu engellemek için alınması gereken önlemler; sağlık personelinin eğitimi, sterilizasyon, dezenfeksiyon, gereç ve düzeneğin izlemi, oksijen nemlendiricilerinin kaplarındaki sıvının periyodik olarak boşaltılması, kaplarda steril su kullanılması, mümkünse tek kullanımlık nemlendirici kaplar tercih edilmesidir.

ANAHTAR KELİMELER: Oksijen nemlendiricisi, bakteri kontaminasyonu, yoğun bakım, hastane enfeksiyonları

APNE VE SİSTEMİK HASTALIK KISIR DÖNGÜSÜ

Zübeyde Saygılı, Seyhan Temtek, Özlem Ulusan,
Yasemin Urcan, Tuğba Önder

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Uykuda Solunum Bozukluğu (USB) en sık görülen solunum bozuklukları arasında yer alır. Çalışmamızda USB'nin sistemik hastalıklar üzerine etkilerini araştırmak ve önemini vurgulamak amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma AÜTF Cebeci Göğüs Hastalıkları ABD Uyku Laboratuvarı'na USB yakınması ile başvuran hastalarda sistemik hastalık görülme sıklığını ve sosyodemografik faktörlerin etkilerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. USB yakınması ile başvuran hastalarımızda sosyodemografik bilgiler (yaş,

cinsiyet, meslek, sigara ve alkol kullanımı) ve boy-kilo, horlama, tanıklı apne (TA), gündüz aşırı uyku hali (GAUH), çarpıntı, boğulma hissi, aritmi, trafik kazası, aterosklerotik kalp hastalığı (ASKH), kalp yetmezliği, hipertansiyon, diabetes mellitus (DM), ailede benzer şikayet varlığı, KOAH, hipotiroidi, gastroözofageal reflü (GER), depresyon varlığı ile Epworth sleepiness scale (ESS) ve Apne-hipopne indeksi (AHİ) skorları hasta dosyaları incelenerek kaydedilmiştir. Bu veriler Lojistik Regresyon Analizi, Ki-Kare Testi, Student-T Testi ve Doğrusal Regresyon Analizi testleri ile değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Habitual horlamalı ve Obstruktif Uyku Apne Sendromu (OUAS)'lu hastalar arasında ESS ($p < 0.05$) ve hipertansiyon varlığı açısından anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.01$). Kardiyovasküler hastalığı olan ve olmayanlar arasında yaş ve AHİ ($p = 0.001$) ile ESS açısından anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.05$).

SONUÇ: Yaptığımız çalışmanın sonucunda uyku apneli hastalarda hipertansiyonun daha sık görüldüğü ve OUAS'ın şiddeti arttıkça hipertansiyon sıklığının da arttığı saptanmıştır.

ANAHTAR KELİMELE: Uykuda Solunum Bozukluğu (USB), Obstruktif Uyku Apne Sendromu (OUAS), Apne-Hipopne İndeksi (AHİ), Epworth Sleepiness Scale (ESS), sistemik hastalık, Habituel Horlama (HH)

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM III ÖĞRENCİLERİNİN TIP EĞİTİMİNİ SEÇMEDE VE TIP FAKÜLTESİNDEN MEMNUNİYETLERİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLER

Didem İldemir, Neslihan Öner, Rukiye Özçelik, Burak Numan Uğurlu, Zeynep Yılmaz.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Bu proje öğrencilerin hekimlik mesleğini seçmesinde etkili olan ailesel, okul öncesi, kişisel, tıp eğitimi ve okul ile ilgili faktörlerle tıp eğitimini tercih etme ve memnuniyet düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştırmak amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM: Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen anket formu kullanılmıştır. Anket formu 33 sorudan oluşmaktadır. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2009-2010 öğretim yılı dönem 3 öğrencileri üzerinde 19 Ocak 2009-10 Mart 2010 tarihleri arasında yapılmıştır. Veri toplama aşamasında okula devam eden 225 dönem 3 öğrencisi çalışmaya alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS for Windows 11.5 paket programına aktarılmış ve istatistiksel değerlendirmelerde Ki-kare testi uygulanmıştır.

BULGULAR: Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %55.1'i kadın, %44.9'u erkektir. Öğrencilerin %30.2'sinin birinci dereceden, %57'sinin ikinci dereceden, %12.8'inin üçüncü dereceden akrabası hekimdir. %68.4'ünün ilk tercihi Hacettepe Tıp Fakültesi, %16.4'ünün Hacettepe İngilizce Tıp Fakültesi, %6.2'sinin AÜTF, %0.9'unun diğer tıp fakülteleri, %8.1'inin ise diğer fakültelerdir. Öğrencilerin %9.9'u öğretim üyelerinden, %70'i de öğrenci işlerinden memnun değildir. Tıp Fakültesine is-

temeyerek gelenlerin % 70'i, isteyerek gelenlerin %27,8'i memnun değildir. Ailede hekim olmasıyla memnuniyet arasında anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p > 0.05$). Öğretim üyelerinden kısmen ve tam olarak memnun olduğunu belirtenlerin AÜTF'den memnuniyet oranları daha yüksektir. Hazırlık okuyanların memnuniyet düzeyi daha düşüktür. Derslere devam durumu memnuniyet düzeylerini etkilemektedir. Tıp fakültesini kendi isteğiyle seçenlerin öğretim üyelerinden memnuniyet düzeyleri daha yüksektir.

SONUÇ: AÜTF, öğrencilerin büyük bir kısmının ilk tercihi değildir. Tıp fakültesini kendi isteğiyle seçme öğretim üyelerinden memnuniyet durumu, hazırlık okuma, derslere devam durumu memnuniyet düzeylerini etkilemektedir.

ANAHTAR KELİMELE: Tıp Eğitimi, Meslek Seçimi, Hekim Olmayı Etkileyen Faktörler, Memnuniyet Düzeyi

KONSULTASYON LİYEZON PSİKİYATRİSİ KLİNİĞİNE ÇEŞİTLİ ANABİLİMDALLARINDAN GÖNDERİLEN HASTALARIN PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE ALDIKLARI TANILAR VE BU TANILARA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Kübra Aksoy, Halenur Torun, Rabia Demir, Şeyma Güneş, Ayşegül Türkmen.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi (KLP) Kliniği diğer kliniklerde tedavi gören hastalara psikiyatrik tedavi hizmeti sağlamaktadır. Projede, KLP Kliniği'ne gelen hastaların geldikleri kliniklere göre aldıkları tanı dağılımını tespit etmek ve bu dağılımı etkileyen faktörleri araştırmak amaçlanmıştır. Projenin önemi KLP'nin tedavideki yeriyle doğrudan ilişkilidir.

GEREÇ VE YÖNTEM: Çalışmada, AÜTF KLP Kliniği'ne Şubat-Mart 2010 tarihleri arasında gönderilen 377 hastanın KLP Kliniği'nde aldıkları tanılar ve bu tanılara etki eden faktörler belirlenmiştir. Veriler, hastalarla ilgili tutulan kayıtlardan toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS for Windows paket programına aktarılmış ve istatistiksel değerlendirmeler yapılmıştır. Veri analizinde Ki-Kare testi, Fisher Exact testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi kullanılmıştır. Yanılma olasılığı %5 olarak alınmıştır.

BULGULAR: Araştırmamız sonucunda KLP'de değerlendirilen hastaların yaş ortalamaları 52.8 ± 16.6 'dır. Hastaların %60.2'si (227) kadın, %39.8'si (150) erkektir. %76'sı evli, %9'u bekar, %15'i duldur. Konsültasyon istenen hastaların %50'si ev hanımı, %26,4'ü emekli, %12'si özel sektör çalışanı, %10'u kamu çalışanı, %2,5'i öğrencidir. %47,5'i yatan, %52,5'i ayakta tedavi gören hastalardır. Hastaların %22,5'i endokrinoloji, %8'i nefroloji, %6,9'u kardiyoloji, %6,1'i gastroenteroloji, %6,1'i enfeksiyon hastalıkları kliniğinden gelmektedir. %44'ü major depresyon, %23,9' anksiyete bozukluğu, %6,9'u uyku bozukluğu, %6,6'sı uyum bozukluğu tanısı almıştır. %6,4'ünde ise psikopatoloji saptanmamıştır.

Bu verilere göre hastaların yaş ortalamasıyla aldıkları tanılar arasında anlamlı fark vardır ($p = 0,001$). Hastaların aldıkları tanı-

larla cinsiyet dağılımı arasında anlamlı fark vardır($p=0,008$). Major depresyon tanısı alan hastalar kadınların %50,2'sini, erkeklerin %34,7'sini; deliryum tanısı alan hastalar kadınların %1,8'ini, erkeklerin %8,7'sini; uyum bozukluğu tanısı alan hastalar kadınların %4,8'ini, erkeklerin % 9,3'ünü oluşturmaktadır. Hastaların medeni haline göre ve gönderilen kliniğe göre alınan tanıları açısından farklılık bulunmuştur.

SONUÇ: Hastaların KLP Kliniği'nde aldıkları tanıları, gönderildikleri kliniklere göre, hastanın yaşı, medeni hali ve cinsiyetine göre farklılık göstermektedir. Çeşitli psikiyatrik hastalıklarının KLP kliniğine gönderilen kişilerde yüksek oranda bulunması kliniğin işlev ve önemini ortaya koymaktadır.

ANAHTAR KELİMELER: Biyopsikososyal, KLP, Konsültasyon, Liyezon

PRİMER AÇIK AÇILI GLOKOM VE PSÖDOEKSFOLYATİF GLOKOM OLGULARI ARASINDA BELİRLENMİŞ RİSK FAKTÖRLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Alperen Kızıklı, Selçuk Teke, Burak Yaşar, Fazılcan Zirek, Saygın Yıldırım.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Körlük nedenleri arasında ikinci sırada olan glokomun primer açık açılı glokom (PAAG) ve psödoeksfolyatif glokom (PEXG) türleri arasında önemli seyir farkları vardır. Bu çalışmada çeşitli risk faktörlerinin her iki glokom türü arasında sıklıklarının karşılaştırılması amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Hastalıkları Anabilim Dalı Glokom Birimi'nde, her iki grup için otuz beşer hasta dosyası geriye dönük incelendi. Çalışmada risk faktörleri olarak daha çok PAAG için tanımlanmış risk faktörlerinden aile öyküsü, miyopi, diyabetes mellitus, hipertansiyon, tiroid hastalıkları, migren ve ince santral kornea kalınlığı araştırıldı. İki grupta risk faktörleri Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) programında Student's t testi ve Ki-Kare testleri kullanılarak karşılaştırıldı.

BULGULAR: PAAG'li olgularda miyopi görülme sıklığı % 26,5 iken PEXG'li olgularda %51,4 bulundu. Aradaki farkın anlamlı olduğu görüldü ($p<0,05$). PAAG'li olgularda santral kornea kalınlığı ortalaması 536,7 μ m iken PEXG'li olgularda 514,6 μ m bulundu. Aradaki farkın anlamlı olduğu görüldü ($p<0,05$). Aile öyküsü, diyabetes mellitus, hipertansiyon, tiroid hastalığı ve migren sıklığı açısından iki grup arasında anlamlı fark bulunamadı ($p>0,05$).

SONUÇ: PEXG olgularında miyopi daha sık görülmektedir. Miyopili olgularda Psödoeksfolyasyonun varlığı dikkatli bir şekilde araştırılmalıdır.

İnce kornealarda cihazlar göz içi basıncını olduğundan daha düşük ölçtüğünden PEXG'da korneanın olduğundan daha ince saptanabileceği göz önüne alınıp göz içi basıncında düzeltme yapılması önemlidir.

Glokom erken tanısı önemlidir. Bu risk faktörlerinin varlığı halinde kişilerin glokom açısından belirli aralıklarla muayenesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Primer açık açılı glokom, Psödoeksfolyatif glokom, Risk faktörleri

AKUT Mİ SONRASI DEPRESİF SEMPTOM SIKLIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Orkun Akman, Bilge Alpay, Özlem Büyükpapuşcu, Mehmet Erdinç Durmuş, Çisem Saygılı.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Dünyada en çok görülen ölüm sebeplerinden biri miyokard infarktüsü(MI)'dür. MI sonrası depresif semptomlar ise sık görülmektedir. Araştırmamızda, MI sonrası depresif semptomların Tıp D Kişiliği ve "yaş, cinsiyet, medeni hal, gelir düzeyi" gibi faktörlere göre değişiklik gösterip göstermediğini belirleme amaçladık.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu araştırmayı 11 Şubat 2010 ve 11 Mayıs 2010 tarihleri arasında A.Ü.T.F Kardiyoloji Kliniği'ne MI tanısı ile yatan 88 hasta üzerinde yaptık. Depresif semptom sıklığını belirlemek amacıyla "Beck Depresyon Envanteri"ni uyguladık. Depresif semptom sıklığının hastalıktan bağımsız olarak Tıp D kişilikte olup olmamaya ve "Sosyodemografik özellikler"e göre değişip değişmediğini saptamak için "Tıp D Kişilik Testi" ve Genel Değerlendirme Formu'nu kullandık.

Çalışmamız tanımlayıcı ve analitik özellikler içermekte olup, örneklemimizi, $1-\alpha=95$ güven düzeyini göz önüne alarak, ciddi depresif semptom gösterme sıklığının %65 olduğu varsayımıyla, ± 10 duyarlılıkla tahmin etmek üzere belirledik.

Verilerin analizi SPSS 15.0 paket programı kullanılarak ki-kare testi ile yapılmıştır. $p<0.05$ istatistiksel anlamlı olarak alınmıştır.

BULGULAR: MI sonrası depresif semptom sıklığının sosyodemografik özelliklerden sadece medeni duruma bağlı olarak değiştiği bulunmuştur. Buna göre evlilerin %51,7'sinde depresif semptom görülmüştür. Cinsiyet, çocuk sahibi olma, yaş, gelir durumu ve eğitim ile ise depresif semptom gösterme arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

MI sonrası depresif semptom sıklığının diğer faktörlerden sigara, spor yapma, tip D kişilik yapısı, aile öyküsü, operasyon öyküsü ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye sahip olduğu görülmüştür. Spor yapmayanların %55,1'i, tip D kişiliğe sahip olanların %88,5'inde, sigara içenlerin %76,6'sında, aile öyküsü olanların %65,6'sında, operasyon öyküsüne sahip olanların ise %61,5'inde depresif semptomla rastlanmıştır. Diğer yandan uyku, komorbidite, MI öyküsü parametrelerinde ise istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki kurulamamıştır.

SONUÇ: Önceden yapılan araştırmalarda %65 bulunan MI sonrası depresif semptom gösterme sıklığı, bizim araştırmamızda %59.1 çıkmıştır. Spor yapma durumu, medeni durum, operas-

yon öyküsü, tip D kişilik, aile öyküsü ve sigara içme ile akut MI sonrası depresif semptom gösterme anlamlı iken komorbidite, cinsiyet, yaş, çocuk sahibi olma, gelir durumu, eğitim, uyku ve MI öyküsü ile istatistiksel olarak anlamsız çıkmıştır. Özellikle komorbidite ve cinsiyet ile ilişkisinin bulunmaması şaşırtıcı bulunmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: Akut MI, Tip D kişilik, Depresyon

BÖBREK NAKİLLERİNDE VERİCİ ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arzu Coşkuner, Dilara Güngör, Meltem Merve Kılıç, Özgecan Kaynarca, Pınar Karakurt.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Böbrek nakli, böbrek fonksiyonlarının ileri derecede yitirildiği durumlarda vericiden alınan sağlam böbreğin hastaya nakledilmesi işlemidir. Günümüzde bu işlem son dönem böbrek yetersizliğinin en başarılı tedavi şekli olarak tüm dünyada yaygın olarak uygulanmaktadır.

Çalışmamızın amacı, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) İbni Sina Hastanesi'nde 1999-2009 yılları arasında erişkinlerde yapılan böbrek nakillerindeki genel verici özelliklerinin ve bu özelliklerin on yıl içindeki değişiminin ortaya konmasıdır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu çalışma tanımlayıcı nitelikte olup AÜTF İbni Sina Hastanesinde 1999-2009 yılları arasında erişkinlerde yapılan böbrek nakilleri ile ilgili dosyalar taranarak gerçekleştirilmiş, araştırma grubunu dosyasına ulaşılan 315 kişi oluşturmuştur. Vericilerin; kadavra ya da canlı oluşu, yaşı, cinsiyeti, alıcıyla akrabalık durumu, alıcıyla doku uyum oranı (mismatch sayısı) ve minör anormalliğin olup olmadığı (kan basıncı, VKİ, ürik asit, trigliserit değerlerine göre) kaydedildi. Ayrıca alıcının preemptif olup olmadığı değerlendirildi. Elde edilen veriler SPSS 15.0 paket programı kullanılarak değerlendirildi. Verilerin analizinde Ki Kare Homojenlik, Mann Whitney U ve Student-t testleri kullanıldı.

BULGULAR: Genel verici profiline bakıldığında canlı, kadın, anne vericilerin çoğunluğu oluşturduğu görüldü. Yıllar içinde yapılan nakil sayısının 2003 sonrasında sürekli artışı dikkat çekti. Ayrıca 2004 sonrasında aranan doku uyum oranının azalmasının ve preemptif nakil sayısının artmasının istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulundu. Yıllar içerisinde; vericide görülen minör anormalliklerin arttığı ve glomerüler filtrasyon hızının azaldığı, ancak bunun istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görüldü.

SONUÇ: Sonuç olarak; böbrek naklinde önemli yer tutan verici özelliklerini inceleyerek verici profilinin genel eğilimi ve bu eğilimin yıllara göre değişimi belirlenmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Böbrek Nakli, Verici Özellikleri

ANKSİYETE VE DEPRESYON BELİRTİLERİNİN ASTIM PARAMETRELERİNE ETKİSİ

Çağla Demir, Damla Karakaplan, Özge Kındap, Merve Koç, Emre Yekedüz.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Emosyonel değişimlerin, astımlı hastalarda hastalık kontrolünü bozduğu bilinmektedir. Ancak astım ile psikolojik durumun ilişkisini inceleyen kısıtlı veri bulunmaktadır. Bu nedenle araştırmada; astım hastalarında depresyon ve anksiyete belirtileri taşıyanlar ile taşımayanlar karşılaştırılarak, depresyon ile anksiyetenin astım parametrelerine etkisini ortaya koymak amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEMLER: Araştırmaya; Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları ABD'nde Şubat-Mayıs 2010 tarihlerinde 18 yaş ve üzeri tüm astım hastaları katılmıştır. Veriler; "Genel Bilgi Formu", "Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği" ve "Astım Kontrol Testi" nden oluşan bir anket aracılığıyla toplanmıştır. Sürekli değişkenler "Ortalama±Standart Sapma", kategorik değişkenler "yüzdeler" ile tanımlanmıştır. Analizlerde, sürekli veriler için "Student's t testi" veya "Mann Whitney U testi" ; kategorik veriler için "İki Grupta Ki-kare testi" kullanılmıştır.

BULGULAR: Hastaların %33'ü anksiyete, %52'si depresyon belirtileri taşımaktadır. Anksiyetesi olanların son 1 aydaki astım atak ortalamaları 1,43; olmayanların 0,27'dir. (p=0,005). Anksiyetesi olanların son 1 yıldaki atak ortalamaları ise 1,63; olmayanların 0,88'dir. (p=0,024). Anksiyetesi olanların son 1 aydaki steroid kullanım ortalamaları 0,85; olmayanların 0,17'dir. (p=0,002). Ancak anksiyete ile son 1 aylık FEV1 değeri ve "Astım Kontrol Puanı" arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Depresyon ile sorgulanan parametreler arasında ise anlamlı bir ilişki bulunamamıştır.

SONUÇ: Anksiyetenin; son 1 aydaki steroid kullanma sayısını, son 1 yıldaki ve son 1 aydaki atak sayısını anlamlı şekilde artırdığı görülmüş, depresyon ile anlamlı bir ilişki kurulamamıştır. Sonuç olarak astımlı hastaların muayenelerinde anksiyetenin araştırılması ve bu kişilerin desteklenmesinin klinik açıdan yararlı olacağı düşünülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: Astım, AKT, depresyon, anksiyete, astım atağı, FEV

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HAZIRLIK SINIFI ÖĞRENCİLERİNDE ANTİBİYOTİKLERLE İLGİLİ BİLGİ DÜZEYİ VE ANTİBİYOTİK KULLANIM BİLİNCİ

Ece Zaim, Ezgi Çalışkan, Sercan Özbek, A.Tuğrul Şahin, Vehbi Altan.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ:Antibiyotiklerin yanlış kullanılması tedavi başarısızlığına ve antibiyotiklere karşı direnç gelişmesine neden olmaktadır. Bu nedenle antibiyotikler hakkında bilgi sahibi olmak ve antibiyotikleri doğru kullanmak çok önemlidir. Bu çalışmada Ankara Üniversitesi Hazırlık Sınıfı öğrencilerinin antibiyotikler ile ilgili temel bilgilerini ve antibiyotik kullanım bilincini araştırmak ve çeşitli araçlarla eğitim vererek bilgi düzeylerini arttırmak amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma 2009-2010 yılında Ankara Üniversitesi İngilizce Hazırlık Sınıfı'nda kayıtlı olan öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Araştırmanın verileri 13-14 Nisan 2010 tarihlerinde rasgele örnekleme yöntemiyle seçilen 233 öğrenciyeye anket uygulanarak elde edilmiştir. Araştırmanın bağımlı değişkeni antibiyotiklerle ilgili bilgi ve kullanım bilinci durumu, bağımsız değişkenleri ise cinsiyet, memleket ve ebeveynlerin meslekleridir (sağlık sektörü ve diğer meslekler olarak gruplandırılmıştır). İstatistiksel değerlendirmede Kruskal Wallis ve Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

BULGULAR: Araştırma grubunun yaş ortalaması 19.05 olup, 133'ü kız, 100'ü erkektir. Sorulan 37 sorunun doğru yanıtlanma ortancası 28, doğru yanıtlanma oranı %74.94'tür. Cinsiyet ve ebeveynlerin sağlık sektörü çalışanı olup olmaması öğrencinin bilgi durumunu ve antibiyotik kullanım bilincini etkilememektedir. Katılımcıların %48.9'u boğaz ağrısı, burun akıntısı ve öksürük şikayetleriyle gittiği doktordan antibiyotik yazmasını beklemektedir. %54.1'i antibiyotiklerin soğuk algınlığı ve nezlede işe yaramadığını bilmektedir. %91'inin, tedavinin öngörülen süre ve dozda uygulanması konusunda yeterli duyarlılıkları bulunmaktadır. Antibiyotiklere karşı direnç gelişimine dair sorulan 3 sorunun tümünü doğru yanıtlayanların oranı %27.9 dur. Katılımcıların çoğu antibiyotiklere karşı direnç gelişebildiğini bilmekle birlikte, direnç gelişimine nelerin yol açtığını bilmemektedir. %76.4ü antibiyotiklerin bütün mikroorganizmaları öldürdüğünü düşünmekte olup %96.1'i antibiyotiklerin mantarları öldürmediğini belirtmiştir. %93.6'sı antibiyotiklerin yan etkileri olduğunu, %89,7'si penisilin alerjisinin öldürücü olabileceğini bilmektedir.

SONUÇ: Öğrenciler büyük ölçüde enfeksiyonların tedavisi sırasında antibiyotiklerin kullanılması gereken miktarı ve süresi açısından özen gösterilmesi konusunda yeterli duyarlılıkta olmakla birlikte, antibiyotikle ilgili genel bilgileri yetersizdir. Bu anlamda eğitimlerinin sağlanması, antibiyotiklerin yararlı kullanımının devam edebilmesi için topluma ve bireye yönelik doğru yaklaşımlar geliştirilmelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Bilinçli Antibiyotik Kullanımı

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE FİZİKSEL AKTİVİTE ALIŞKANLIĞI İLE DEPRESYON DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN BELİRLENMESİ

Erdem Çebişi, Şeyda Yücel, Zelal Şahin, Ali Şeker, T. Ceren Ölmeztürk.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Çalışmanın amacı; A.Ü.T.F öğrencilerinin sosyodemografik özellikleri ve fiziksel aktivite alışkanlıkları ile depresyon düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek; araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin fiziksel aktiviteye teşvik edilmesi ve fakültenin olanaklarının bu yönde iyileştirilmesi için katkı sağlamaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde 2009-2010 eğitim-öğretim yılında öğrenim gören ve örnekleme seçilen 250 öğrenci üzerinde yürütülmüş kesitsel bir çalışmadır. Bu şekilde 1.dönemden 41, 2.dönemden 51, 3.dönemden 61, 4.dönemden 35, 5.dönemden 35, 6.dönemden 27 kişi çalışmaya alınmış ve 31 soruluk anket formu kullanılmıştır. Anket aracılığıyla Genel Bilgilendirme Formu, Godin Boş Zaman Egzersiz Anketi (GL-TEQ) ve Beck Depresyon Envanteri (BDE) uygulanmıştır. Verilerin toplanması ve analizi Şubat-Mayıs 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. İstatistiksel analizlerde Ki-kare, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve Spearman korelasyon testi kullanılmıştır.

BULGULAR: Dönem III öğrencileri fiziksel olarak en aktif grup iken Dönem VI öğrencileri depresyona en yatkın grup olarak bulunmuştur. Fiziksel aktivite alışkanlığı ile depresyon arasında negatif yönlü % 36,3'lük bir ilişki olup bu ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır.

SONUÇ: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinde fiziksel aktivitesi az olan öğrencilerin depresyona daha yatkın oldukları görülmüş olup öğrencilerde fiziksel aktivitenin artırılması yönünde öneriler geliştirilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Tıp fakültesi öğrencileri, depresyon, fiziksel aktivite

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TIP EĞİTİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

Aykut Akıncı, Sevinç Akçalı, Orcan Altan, Sonay Aydın, Ece Bayram.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Tıp fakültelerindeki eğitimi yönlendirmede öğrencilerin de fikirlerine başvurulmalıdır. Bu çalışmanın amacı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin tıp eğitimi hakkındaki görüşlerini tespit ederek tıp eğitimi sürecine katkıda bulunmalarını sağlamaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Yapılan kesitsel araştırma 01.03.2010-01.04.2010 tarihleri arasında AÜTF yerleşkesinde birden altıya

kadar tüm dönemlerden rastgele 40ar öğrenci seçilerek toplamda 240 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere 19 soruluk bir anket uygulanmıştır. Veriler, SPSS 15.0 paket programı yardımıyla Ki- Kare testi ve tanımlayıcı istatistikler kullanılarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Öğrencilerin %43.3'ü aldıkları eğitimden memnundur. Eğitimden memnuniyet durumu ile öğrenim görülen dönem arasında istatistiksel bir ilişki yoktur ($p=0.075$). Öğrencilerin %71.1'inin ilk başvurduğu kaynak ders notları, %25.1'inin geçmiş senelerin ders notları, %4.8'inin ise ders kitaplarıdır. Tıp fakültesini tercih etme nedenlerinde mezuniyet sonrası iş garantisi en öne çıkan nedendir (%60.8). Öğrencilerin %69.2'sinin AÜTF'yi seçmelerindeki en önemli etken ÖSS puanıdır. Katılımcılar temel bilim (%59.5) ve anatomi (%61.5) laboratuvarları donanımlarını yeterli bulmaktadırlar. Klinik eğitimi alan öğrencilerin %53.3'ü almış oldukları prekllinik eğitimin klinik için yeterli altyapı oluşturmadığını düşünmektedir.

SONUÇ: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerin yaklaşık yarısı kendilerine verilen eğitimden memnundurlar. Öğrenciler sınavlara hazırlanırken en çok ders notlarını kullanmaktadırlar. Tıp fakültesini tercih etmelerindeki en önemli etken mezuniyet sonrası iş garantisiyken Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'ni tercih etmelerindeki en önemli etken ÖSS puanlarıdır. Öğrencilerin büyük bir çoğunluğu üniversitenin kendilerine sağladığı ders araç ve gereçlerinin yeterli bulmaktadır. Klinik eğitimi alan öğrencilerin büyük bir çoğunluğu almış oldukları prekllinik eğitimin klinik dönem için yeterli bir altyapı sağlamadığını düşünmektedirler.

ANAHTAR KELİMELER: Tıp eğitimi, eğitim memnuniyeti, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

AÜTF İBN-İ SİNA HASTANESİ ENDOKRİNOLOJİ VE METABOLİZMA HASTALIKLARI POLİKLİNİĞİNDE HASHIMATO TİROİDİTİ TANISI ALMIŞ HASTALARDA ANEMİ SIKLIĞI

Yusuf Karaer, Hüseyin Cebe, N. Onur Büyükyavuz,
Tolga Aydın, Duygu Kübra Göçmen.
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Anemi sıklıkla Hashimoto tiroiditi ile eşlik etmekte ve prognoz üzerinde etkili olabilmektedir. Bu nedenle çalışmamızda Hashimoto Tiroiditi tanısı almış hastalarda anemi sıklığını saptamak ve anemi ile ilişkili parametreleri (vitamin B12 ve demir eksikliği) araştırmak amaçlandı.

GEREÇ VE YÖNTEM: Çalışmada Ocak 2005 – Aralık 2009 tarihleri arasında AÜTF İbn-i Sina Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Polikliniği'nde Hashimoto Tiroiditi tanısı almış 458 olgu analiz edildi. Hasta bilgilerine öncelikle hasta dosyalarından, eksik kalan bilgilere de Avicenna üzerinden ulaşıldı. Vitamin B12 ve demir tedavisi alan hastalar anemik olarak kabul edilip değerleri yanıltıcı olabileceğinden değerleriyle ilgili analiz yapılmadı. Anemi tedavisi almayan hastalarda hemoglo-

bin düzeyi kadınlarda 12 gr/dl, erkeklerde 13,5 gr/dl altı olanlar ve hemoglobinin düzeyi normal olup vitamin B12 düzeyi 200 pg/ml, ferritin düzeyi 30 ng/ml altı olan hastalar anemik kabul edildi. Hastaların yaşı, cinsiyeti, tanı sırasındaki yaşı, tiroid işlev durumu, L-T4 replasmanı, bilinen eşlik eden hatalıkları, almakta olduğu tedaviler, vitamin B12, ferritin ve tam kan değerleri değerlendirildi. Veriler SPSS 13'e girilip Kolmogorov-Smirnov, Mann-Whitney U, Independent Samples T, Ki-Kare, Fisher's Exact testleri uygulandı.

BULGULAR: Çalışmaya alınan 458 hastanın; 430'u (% 93,9) kadın, 28'i (% 6,1) erkek olup genel yaş ortalaması $46,8 \pm 12,1$ yıl idi. 458 hastadan; 139'unda (% 30,3) anemi, 75'inde (% 16,4) ise anemi düzeyine ulaşmamakla birlikte demir eksikliği ve/veya vitamin B12 eksikliği vardı. Anemik 139 hastanın 107'si anemi tanısını biliyordu. Bu hastaların 48'i (% 44,9) demir eksikliği anemisi, 39'u (%36,4) vitamin B12 eksikliği anemisi, 20'si (%18,7) kombine vitamin B12 ve demir eksikliği anemisi idi. Halen anemik olan 67 hastanın 63'ü kadın, 4'ü erkek idi. Yeni teşhis alan anemik 32 hastanın 10'unda (%31,3) demir eksikliği, 1'inde (%3.1) vitamin B12 eksikliği, 3'ünde (% 9,4) kombine vitamin B12 ve demir eksikliği anemisi vardı. 18 hastada ise (% 56.3) anemi nedeni ortaya konamadı. Anemiye yatkın 75 hastanın dağılımında ise; 48'i (%64,0) demir eksikliği, 7'si (% 9,3) vitamin B12 eksikliği, 20'si (%26,7) kombine vitamin B12 ve demir eksikliği olarak değerlendirildi. Hashimoto Tiroiditli bireylerde TSH normalize edilse dahi anemi parametreleri arasında farklılık görüldü. Hastalık süresi ile anemi arasında anlamlı bir ilişki bulunamadı. Postmenopozal ve premenopozal durumları hasta dosyalarında yer almadığı için analiz edilemedi.

SONUÇ: Sonuç olarak Hashimoto tiroiditli hasta doktora başvurduğunda sadece tiroid fonksiyonlarının değerlendirmesi yeterli olmayabilir. Tam kan tetkiki, hatta tedavi almayanlarda rutin ferritin ve vitamin B12 düzeyi tayini uygun yaklaşım olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Hashimoto Tiroiditi, Demir Eksikliği Anemisi, Vitamin B12 Eksikliği

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE TIP EĞİTİMİNİN ÖĞRENCİLERİN İLAÇ KULLANIMIYLA İLGİLİ ALIŞKANLIKLARI ÜZERİNE ETKİSİ

Gül Meral Hoşgören, Tuğrul Kılıboz, Yasin Koca, Ayşe Dilara Kocatürk, Sabide Duygu Tunas.
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Artan ilaç savurganlığı nedeniyle tüm sağlık personeli bu konuda gerekli duyarlılığı göstermelidir. Mezun olduktan sonra sağlık hizmetleri içinde yer alacak olan Tıp öğrencilerinin kendilerinin de uygunsuz ilaç kullanımı konusuna dikkat etmeleri ve rol model olmaları beklenmektedir. Bu nedenle çalışmada AÜTF dönem 1,3,5 öğrencilerinin ilaç kullanım alışkanlıklarını belirlemek ve tıp eğitiminin bu alışkanlıklar üzerindeki etkisini saptamak amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma kesitsel tipte olup, araştırmanın yeri Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Morfoloji binasındaki ve İbni Sina'daki dersliklerdir. Çalışma 8 Şubat 2010 - 1 Mart 2010 tarihleri arasında yapılmış olup, araştırma evrenini Dönem 1, 2, 3, 4, 5 ve 6 öğrencileri oluşturmaktadır. Dönem 1, 3 ve 5 öğrencileri yani; tıp eğitimi almaya yeni başlamış, farmakoloji eğitimi almış ve klinik bilimlerin eğitimini almış öğrenciler olarak araştırmanın örneklemini oluşturmuşlardır. Veri toplama yöntemi olarak öğrencilere anket formu uygulanmıştır. Anket formunda İlk 6 soru demografik özellikleri, geri kalan 35 soru ise ilaç kullanım alışkanlığı hakkında bilgileri almaya yönelik olup, toplam 41 soru yer almıştır. Verilerin analizi SPSS 11,0 bilgisayar istatistik paket programında Ki-Kare testi kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR: Dönemlere göre değerlendirildiğinde doktora başvurmadan analjezik ve antibiyotik kullanım oranları arasında anlamlı bir fark olmazken; vitamin ve dekonjestan kullanım oranı tıp eğitimi arttıkça artmıştır. ($p<0.001$) İlacın prospektüsünü okumama oranı dönem yükseldikçe anlamlı derecede azalmaktadır. (%45, %15, %13) İlacın son kullanma tarihine bakmama oranı da yine anlamlı derecede azalmaktadır. (%40, %19, %14) İlacı doktorun önerdiği süreden önce bırakma oranı analjezik ve antibiyotiklerde anlamlı derecede azalırken, vitamin ve dekonjestanlarda anlamlı bir fark bulunamamıştır.

SONUÇ: Tıp Fakültesi öğrencilerinin dönemleri yükseldikçe ilaç kullanımları ile ilgili yaklaşımları genel olarak olumlu yönde değişmektedir. Konu ile ilgili bilgilerin ve doğru yaklaşımların ilk yıllardan itibaren öğrencilere verilmesi uygun olacaktır.

ANAHTAR KELİMELE: İlaç kullanımı, tıp eğitimi, Ankara Üniversitesi, tıp öğrencileri

PANDEMİK INFLUENZA A H1N1 2009 AŞISININ YAN ETKİLERİNİN İNCELENMESİ VE MEVSİMSEL GRİP AŞISI YAN ETKİLERİYLE KARŞILAŞTIRILMASI

Davud Ali Çalık, Mustafa Yazır, Bayram Şen, Ömer Kutlu, Levent Yücel.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Pandemik influenza A H1N1 2009 aşısı aşı olacak kişi sayısının fazla olması, yan etki profilinin genişliği, aniden piyasaya sürülmesi nedeniyle tedirginlikle karşılanmıştır. Amacımız bu aşının yan etkilerini inceleyip mevsimsel influenza aşısı ile karşılaştırmaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri ve hastanelerindeki çalışanlar üzerinde yürütülmüştür. Katılımcılar rastgele seçilmiş olup, Pandemik influenza A H1N1 2009 aşısı olanlar ve/veya Mevsimsel influenza aşısı olanlara anket uygulanmıştır. Bu kişiler daha önce domuz gribi ile karşılaşmamış olup sağlıklı veya risk grubundakiler olabilir. Anket 200 kişiye uygulanmış olup değerlendirmelerde yaş, cinsiyet dikkate alınmıştır. Verilerin analizi SPSS 11.5 programında, Ki Kare testi kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR: Araştırma bulgularına göre yan etki görülmesi açısından domuz gribi ile mevsimsel grip aşısı arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. ($p=0,857$) Pandemik grip aşısı 50 yaş altındaki grubu daha fazla etkilerken ($p=0.026$), mevsimsel grip aşısı 65 yaş üstünü daha fazla etkilemektedir. ($p=0.032$). Hem mevsimsel grip hem de pandemik grip aşılarında yan etki bakımından kadın ve erkek arasında anlamlı fark bulunamamıştır. En sık gördüğümüz yan etkiler uykusuzluk, halsizlik, bulantı, baş ağrısı, titreme, lenfadenittir.

SONUÇ: Çalışma bulgularımız, DSÖ ve Sağlık Bakanlığının açıklamalarına paralel şekilde Pandemik influenza A H1N1 aşısının yan etkileri bakımından güvenli olduğu doğrultusundadır

ANAHTAR KELİMELE: Domuz gribi, Mevsimsel grip, yan etki, aşı

LENFOMALARIN HİSTOPATOLOJİK TANI VE DOĞRU TİPLENDİRİLMELERİNDE PATOLOJİ KONSÜLTASYONLARININ ÖNEMİ

Gizem Coşkun, Tuğba Dayıoğlu, Cansu Doğan, Meltem Durgun, İlker Ufuk Sayıcı

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Lenfomalar, lenfoid dokudan köken alan neoplastik hastalıklardır. Erken tanı, tiplendirme ve doğru tedavi uygulandığında, tedavi başarısı diğer onkolojik hastalıklara oranla oldukça yüksek olmasına rağmen tanı doğru konulup tiplendirme doğru şekilde yapılmazsa doğru tedavi ve bu tedavide de başarı mümkün olmamaktadır. Bu durumda hastalıktan ölüm oranları artmaktadır. Doğru tanı için deneyimli hematopatolog değerlendirilmesi ve gelişmiş laboratuvar imkânları gerekmektedir.

Çalışmanın amacı Türkiye'nin çeşitli merkezlerinden Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) Patoloji Anabilim Dalına (AD) tanı doğrulanması amacıyla konsültasyon için gönderilen lenfoma tanısı almış doku örneklerinde, ilk veya son tanıları arasındaki uyumu değerlendirerek tanı değişikliğinin hangi oranda olduğunu ve bu değişikliğin sonuçlarının hastanın tedavisini etkileyip etkilemeyeceğinin araştırılmasıdır.

GEREÇ VE YÖNTEM: 2006 Ocak-2009 Aralık tarihleri arasında, AÜTF Patoloji AD'ye konsültasyon amacıyla gelen 2873 hastanın kayıtları, ilk ve konsültasyon sonrası patoloji raporları incelenmiştir. Konsültasyona gelmiş, ilk veya son tanısı lenfoma olan, adli vaka olmayan, eksik materyali bulunmayan ve raporları eksiksiz düzenlenmiş 398 hasta örneklem olarak belirlenmiştir.

BULGULAR: Hastaların % 22,9'unda lenfoma tanısında ve dolayısı ile tedavisinde uyumsuzluk saptanmıştır. Bu tanı uyumsuzluğunun patoloğun hematopatoloji eğitimi ile ilişkilendirildiğinde deneyimin önemli olduğu saptanmıştır ($p=0,001$; $p<0,05$). İlk merkezde immunhistokimya (İHK) yapılmasının tanı uyumu üzerine etkisinin olmadığı görülmüştür ($p=0,093$; $p>0,05$). Ancak uzman hematopatoloğun İHK'yla birlikte yaptığı değerlendirmelerde görülen tanı uyumu %78,3'e yükselmiştir.

SONUÇ: İHK gibi ileri tetkiklerin yapılmasının tanı uyumu

munda kendi başına anlamlı sayılabilecek bir etkisinin olmadığı görülmüştür; ancak hematopatoloji konusunda eğitim almış, tecrübeli hematopatologların tanı uyumunda çok büyük rolünün olduğu saptanmıştır.

Uzman hematopatoloğun da doğru tanı koymada sıkıntı yaşayabildiği görülmüştür. Bu gibi durumlarda konsültasyon göndermenin önemi çalışmamızla gösterilmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Lenfoma, tanı, hematopatoloji, konsültasyon

KRONİK BEL AĞRILI HASTALARLA SAĞLIKLI BİREYLERDE DEPRESYON-ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI VE RİSK FAKTÖRLERİNİN BELİRLENMESİ

Semih Büyükdemirci, Şeyhmus Ergin, Erdem Fatihoglu, Aydın Gönülcan, Hakan Bahadır Haberal
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Bel ağrısı günümüzde dünyada en sık rastlanan klinik tablolardan birisidir ve insanların %80'i hayatlarında en az bir kere bu klinik tabloyla karşılaşmaktadır. Toplumun iş gücünü oluşturan çalışan kesimin ise %90'ı yaşamlarının bir döneminde mutlaka bir süre bu sorunu yaşamakta, çalışma hayatından uzakta kalmaktadır. Kronik bel ağrısı şikayeti olan kişilerin çoğunluğuna önemli derecede depresyon-anksiyetenin ve birçok risk faktörünün eşlik ettiği düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmada kronik bel ağrılı hastalar ile sağlıklı bireylerin, demografik özellikleri ve depresyon-anksiyete düzeylerinin karşılaştırılması ayrıca ilgili risk faktörlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmamızda Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Anabilimdalı ile Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim dallarından kronik bel ağrılı hastalarla, kontrol grubu olarak kronik bir hastalığı olmayan sağlıklı bireyler seçilmiştir. Araştırmaya dahil edilecek kişi sayısı PASS paket programı kullanılarak %90.38'lik güce ulaşılacak şekilde belirlenmiştir. 50 hasta 50 sağlıklı; 54 kadın(29 hasta, 25 sağlıklı), 46 erkek (21 hasta, 25 sağlıklı) olmak üzere seçilmiştir. Bu kişilere Beck Depresyon Envanteri, Beck Anksiyete Envanteri ve Modifiye Oswestry Bel Yeti Kaybı Anketi uygulanmıştır. Verilerin analizi SPSS programında Ki-Kare, Student's T testi, Mann Whitney U testleri korelasyon ve regresyon analizi kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR: Hasta grubu ile kontrol grubu arasında yaş, cinsiyet, medeni durum, boy, kilo, VKI bakımından anlamlı bir fark yoktur ($p>0.05$). Hasta grubu ile kontrol grubu arasında depresyon ve anksiyete skorları bakımından anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). Sadece hasta grubu üzerinde yapılan değerlendirilmede ise hastalık şiddeti ve süresiyle depresyon ve anksiyete düzeyleri arasında korelasyon bulunmuştur.

SONUÇ: Sonuçta çalışmada kronik bel ağrısı olanlarda olmayanlara göre depresyon ve anksiyete daha yüksek oranda olup hastalığın şiddeti ve süresi arttığında depresyon ve anksiyete düzeyi de artmaktadır. Kronik bel ağrılı hastalara yaklaşımda bu durumun dikkate alınması uygun olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Kronik bel ağrısı, depresyon, anksiyete

AÜTF DÖNEM 1 VE DÖNEM 6 ÖĞRENCİLERİNDE UYKU DÜZENİ VE BAŞ AĞRISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Teymushah Muradi, Erdi Babayiğit, Mustafa Koca, A. Metin Çetin, A. Sait Hasırcı
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Baş ağrısının ve uykunun birbiri üzerine olan etkileri yapılan çalışmalarla bir çok defa gösterilmiştir. Uyku düzeninin tıp fakültesi öğrencilerinde daha da bozulduğu dikkati çekmektedir. AÜTF Dönem 1. ve 6. sınıf öğrencilerinde uyku düzeninin saptanması ve baş ağrısı ile ilişkilendirilmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma Şubat-Mart 2010 tarihleri arasında basit rastgele örnekleme yöntemiyle 1. ve 6. dönemden 100 kişilik bir örneklem grubu seçilerek yapılmıştır. Araştırma verileri anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Veri analizi SPSS for Windows 11.5 paket programında ki-kare testi kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR: Dönem 1 ve 6 arasında uyku süreleri açısından fark olup Dönem 6'da uyku süreleri daha kısadır. Dönem 1 öğrencilerinde baş ağrısının nadir görülmesi durumu daha yüksek oranda iken baş ağrısının sık ve bazen görülmesi durumu ise Dönem 6 öğrencilerinde daha yüksek orandadır. Dönem 1 öğrencilerinde baş ağrıları genellikle sabah görülürken, Dönem 6'da daha çok gün boyu sürmektedir ($p=0.052$). Dönem 1 ve dönem 6 öğrencilerinde ağrının lokalizasyonunda anlamlı bir fark bulunmamaktadır($p=0.875$). Dönem 1 ve dönem 6 öğrencilerinde baş ağrısı tiplerine göre anlamlı bir fark vardır ($p=0.002$). Dönem 1'de daha çok migren tipi(zonklayıcı) baş ağrısı görülürken; Dönem 6'da ise künt tip baş ağrıları görülmektedir.

SONUÇ: Baş ağrısı sıklığı Dönem 6 öğrencilerinde Dönem 1 öğrencilerine göre daha fazla olup dönemler arasında baş ağrısı tipi ve süresi yönünden de farklılıklar vardır. Bu fark tıp fakültesinde giderek artan çalışma temposunun ve uyku düzenindeki değişikliklerin bir sonucu olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Uyku düzeni, Baş ağrısı, Tıp fakültesi öğrencisi

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ İLE DİĞER FAKÜLTE ÖĞRENCİLERİNİN ORGAN BAĞIŞINA BAKIŞ AÇILARININ VE BU KONUDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Şenel Beydola, Yalın Ay Kayral, Berhan Yıldırımkaaya, Ayça Aydın, Yiğit Köse.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Her yıl pek çok insan organ bağıışı bekleyerek yaşamalarını yitirmektedirler. Buna rağmen organ bağıışı, gereken önemin verilmediğı hayati bir konudur. Üniversite öğrencilerinin eğitim süreleri boyunca organ bağıışı konusunda herhangi bir bilgi edinip edinmediklerini, tıp eğitiminin bu konuda nasıl bir etkisinin olduğunun belirlenmesi önemlidir. Bu nedenle çalışmada Tıp Fakültesi ve diğer fakültelerde okuyan öğrenciler karşılaştırılarak Tıp eğitiminin organ bağıışı konusundaki bilgi düzeyine ve bakış açısına etkisini ve bu konudaki bilgilerin kaynağını öğrenmek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma 10 Şubat- 5 Nisan 2010 tarihleri arasında AÜTF İbni Sina Hastanesi, morfoloji ve cebeci kampüslerinde eğitim gören 3,4,5,6. sınıf tıp öğrencileriyle Tandoğan kampüsünde okuyan 3,4. sınıf diğer fakülte öğrencileri arasından seçilen 100'er kişi üzerinde yürütülmüştür. Öğrencilerin organ bağıışı konusunda bilgilerini ölçmek amacıyla geliştirilen 9 soruluk anket formu aracılığıyla veriler toplanmış olup SPSS paket programında Ki-kare ve Fisher'in kesin Ki-kare testleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Tıp Fakültesi öğrencilerinin üniversite eğitiminin organ bağıışına olan bakış açılarını pozitif yönde etkilediğı saptanmış ($p<0.05$), Tıp fakültesi öğrencilerinin diğer fakülte öğrencilerine göre organ bağıışlama oranlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur ($p<0.05$). Tıp Fakültesi öğrencilerinin %60.4'ü organ bağıışı konusundaki bilgilerine üniversitedeki eğitimlerinin katkı sağladığını söylerken diğer fakülte öğrencilerinin ise %10.7'si bu görüşe katıldığını söylemiştir ($p<0.05$). Öğrencilerin büyük çoğunluğu ailelerinden destek almadıkları için organlarını bağıışlamadıklarını ifade ederken, Tıp Fakültesi dışındaki diğer fakülte öğrencilerinin %45'i tam ölüm hali gerçekleşmeden organların alınma ihtimalinden çekindiklerini belirtmişlerdir.

SONUÇ: Tıp eğitiminin organ bağıışına olan bakış açısına pozitif etkide bulunduğu, diğer fakülte öğrencilerinin eğitimlerinin bu açıdan yeterli olmadığı görülmüştür. Ailelerinden alacakları desteğin önemi ve sağlık sistemine olan güvensizlikleri de dikkate alınarak üniversite öğrencilerinin eğitim sırasında bilgilendirilmelerinin yanı sıra topluma yönelik ve çok yönlü yaklaşımların da gerekli olduğu görülmektedir.

ANAHTAR KELİMELEER: Organ bağıışı, bilgi düzeyi, tıp eğitimi

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MEZUNİYET SONRASI TERCİHLERİ

Zekiye Gözde Kara, Mehmet Karadağ, Zeynep Gülben Kük, Duran Can Muslu, Sevinç Ödül Oruç
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi (AÜTF) 1.sınıf, 3.sınıf ve klinik öğrencilerinin mezuniyet sonrası tercihlerinin araştırılması, bu tercihleri belirleyen faktörlerin neler olduğu hakkında bilgi edinilmesi ve alınan tıp eğitiminin öğrencilerin tercihinin değışmesi üzerine etkisini araştırmaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma AÜTF'de 1.sınıf, 3.sınıf ve klinik staj gruplarındaki öğrenciler üzerinde yürütülmüştür. Veriler geliştirdiğimiz anket formu aracılığıyla toplanmış olup Dönem 1. , 3. ve klinik dönem öğrencilerinin tercihleri karşılaştırılmıştır. İstatistiksel analizler SPSS for Windows programında Ki-kare testi kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR: Anket sonucunda elde edilen bilgiler doğrultusunda öğrencilerin büyük çoğunluğu dönemler arasında fark olmaksızın mezuniyet sonrasında uzmanlık eğitimi almayı düşünmektedirler. Öğrencilerin çoğu Kardiyoloji ve İç Hastalıkları uzmanı olmak istemektedirler. Bu tercihlerin nedeni, genel olarak maddi getirisi, toplum statüsü ve çalışma şartlarının kolaylığı olarak belirtilmiştir. Öğrenciler yaşam şartlarının uygunluğu nedeniyle büyük ölçüde Ankara, İstanbul, İzmir gibi şehirlerde çalışmak istediğini, ancak zorunlu hizmet tayininin 6. bölgeye çıkması durumunda bu görev yerlerine gideceklerini belirtmişlerdir.. Öğrenciler mezuniyet sonrası herhangi bir devlet kuruluşunda çalışmayı reddeden hekimin diploma alamamasını etik bulmamakta, ülkemizde yabancı uyruklu hekimlerin çalışmasına taraftar olmadıklarını ifade etmektedirler. Klinik öğrencilerinin bu konuda daha fazla bilgisi olmakla birlikte, çoğu öğrenci tam gün yasasını doğru bulmamaktadır. Türkiye'deki sağlık politikaları öğrenciler tarafından doğru bulunmamakta olup üst sınıflar bu konuda daha fazla fikir sahibidir.

SONUÇ: Mezuniyet sonrası öğrenciler maddi getirisi ve toplum statüsü ile tercihlerini uzmanlık yönünde belirlemektedir. Üst sınıflara çıkıldıkça çalışma şartlarının kolaylığı uzmanlık alanını belirleyen en önemli neden olmaktadır. Üst sınıfların kendi meslekleri hakkında daha fazla bilgi sahibi oldukları görülmektedir.

ANAHTAR KELİMELEER: Tıp öğrencileri, zorunlu hizmet, tam gün, uzmanlık tercihleri

2009 H1N1 PANDEMİ SÜRECİNDE ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ VE HUKUK FAKÜLTESİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERDE AŞILANMA İSTEKLİLİĞİNİN ÖLÇÜMÜ

Emrah Cem Bayram, Hakan Baş, Yalçın Bozkurt, Hasay Guliyev, Hüseyin Olgun.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: 2009 H1N1 influenza pandemisinden korunmak için aşılama isteği, kamuoyunda aşıya karşı oluşan güvensizlik, aşı hakkında bilimsel olmayan birçok veri, halkın yetersiz bilgilendirilmesi, medyanın ve sağlık otoritelerinin kendi içinde farklı görüşlere sahip olması gibi etkenlerden dolayı olumsuz yönde etkilenmiştir. Araştırmamızda Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi ile Hukuk Fakültesi öğrencileri arasında domuz gribi aşısına bakış açısını; çeşitli faktörlerin aşılama istekliliğine olan etkisini belirlemek amaçlandı.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma Aralık 2009 – Ocak 2010 tarihlerinde yürütülmüş olup kesitsel tiptedir. Araştırma evrenini Ankara Üniversitesi tıp ve hukuk fakültesi öğrencileri oluşturup bu öğrenciler arasından basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 357 kişi araştırma grubunu oluşturmuştur. Araştırma verileri 11 sorudan oluşan anket uygulaması sonucu elde edilmiştir. Veriler SPSS paket programında analiz edilip istatistiksel değerlendirilmede Ki-Kare testi kullanılmıştır.

BULGULAR: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde aşılama istekliliği Hukuk Fakültesine göre daha fazla olup ($p < 0.001$) aşılama istekliliği açısından cinsiyetler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p > 0,05$). Önlem alma durumu ile aşılama istekliliği arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p > 0,05$). Öğrencilerin ikamet ettikleri yere göre aşılama istekliliği değişmektedir. Bulaş riskinin en fazla olduğu ve öğrencilerin en fazla ikamet ettiği yurtlarda aşılama oranı en düşüktür. Aşılama oranı 40 kişinin 7'sinde (%18) yan etki görülmüş olup, en sık kas ağrısına rastlanmıştır.

SONUÇ: Öğrencilerin aşılama nedenleri daha çok aşılamanın yan etkisi olduğunu düşünmelerinden ve aşılama gereksiz bulmalarından kaynaklanmaktadır. Tıp fakültesindeki aşılamanın fazla olmasında en büyük etken aldıkları eğitim ve fakülte de bu konuda verilen konferanslar olarak görülmektedir. Bu gibi konferansların diğer fakültelerde de yapılması, yurtdışı kalan öğrencilerin bilgilendirilmesi ve toplumun aşılama kararı üzerinde etkili olabilecek kurumların bilimsel doğrular çerçevesinde hareket etmesi yararlı olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: H1N1, pandemik influenza, aşı

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE DEĞER VE TUTUM DEĞİŞİKLİKLERİ: TIP EĞİTİMİNİN ETKİSİNE KESİTSEL BAKIŞ

Berrin Atmaca, Kemal Kürkcü, Pınar Tuncel, Alper Kutalmış Türkcan, Cansu Ultav.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Projenin amaçları:1)Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde (AÜTF) verilen tıp eğitiminin öğrencilerin değer ve tutumları üzerindeki etkilerini araştırmak, 2)Değer ve tutum farklılıklarının tıp eğitimi ile ilişkisi hakkında yorum yapabilmek adına Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde (AÜHF) de değer ve tutum farklılıklarını ölçüp tıp fakültesindeki verilerle karşılaştırmak, 3)Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Aytül Kasapoğlu'nun yaptığı "Sosyolojik Açından Tıp Eğitimi" konu başlıklı tez sonuçlarını 23 yıl sonra yaptığımız bu araştırma ile karşılaştırmaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Kesitsel bir çalışma olan bu proje için 20 Şubat – 30 Nisan 2010 tarihleri arasında AÜTF hazırlık sınıfından 85, Dönem 6'dan 80 öğrenci ile kontrol grubu olarak, AÜHF Dönem 1'den 81 Dönem 4'den 84 öğrenci olmak üzere toplam 330 öğrenciye iki bölümden oluşan anket uygulanmıştır. Anketin ilk bölümünde sosyodemografik özellikler sorgulanmıştır. İkinci bölümde ise insan sevgisini ölçmede "Humanitaryanizm", kendi çıkarlarını ön plana alıcı tutumların ölçülmesinde "Makyavelizm" ve kendini insanlardan daha üstün görme konusunda "Sinizm" likert tipi ölçekler yer almıştır. Veriler SPSS 15.0 programında Kruskal-Wallis, Mann-Whitney U ve Multiple Comparison Testleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Araştırmaya alınan toplam 330 öğrencinin 187'si kız, 143'ü erkektir. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun (243 öğrenci) en uzun yaşadıkları yer şehirdir. Öğrencilerin babalarının eğitim durumu en büyük oranda üniversite iken (137 kişi) annelerinin eğitim durumları ilköğretim (103 kişi). Sırasıyla AÜTF hazırlık ve dönem 6, AÜHF dönem 1 ve dönem 4 skorları sırasına göre şu şekilde idi:

Humanitaryanizm skor ortalamaları: 217, 178 - 133, 136'dır.

Makyavelizm skor ortalamaları: 127, 191 -189, 165'dir.

Sinizm skor ortalamaları: 161, 142 - 203, 151'dir.

Buna göre AÜTF'de AÜHF'ye göre genel olarak daha yüksek olan Humanitaryanizm skorları, tıp eğitimi süreci sonunda anlamlı bir azalma göstermektedir ($p = 0.008$). AÜHF'de ise anlamlı olmayan bir artış vardır ($p = 0.843$). Makyavelizm skorları ise AÜTF'de 6.sınıfta anlamlı bir artış göstermektedir ($p = 0.00$). AÜHF'de ise anlamlı olmayan bir azalış söz konusudur ($p = 0.081$). Sinizm skorları, AÜTF'de zaman içinde anlamlı olmayan bir azalış ($p = 0.199$), AÜHF'de ise anlamlı bir azalış ($p = 0.00$) göstermektedir. 23 yıl önce yapılmış olan tez çalışmasında da, bulgularımızla uyumlu olarak, AÜTF'de sinizmde anlamlı bir azalma bulunmuştur. Bulgularımızla ters olarak ise anlamlı olmasa da tıp eğitimi sonucunda humanitaryanizmde bir artış, makyavelizmde ise azalış söz konusudur.

SONUÇ: Sonuçta Tıp fakültesinde Humanitaryanizm skoru, Hukuk fakültesine göre yüksek olmakla birlikte zaman içerisinde azalmakta, Makyavelizm skoru artmakta, zaten çok yüksek olmayan Sinizm skorları ise azalmaktadır. 23 yıl önce yapılan çalışmadan farklı olarak Tıp Fakültesinde eğitim süreci sonunda zaman içerisinde Humanitaryanizmin azalması ve Makyavelizmin artması incelenmeye değer bulgulardır.

ANAHTAR KELİMELER: Tıp eğitimi, değer, tutum, makyavelizm, sinizm, humanitaryanizm

1 AY-3 YAŞ ARASI ÇOCUĞU OLAN ANNELERİN EV KAZALARI HAKKINDA FARKINDALIKLARI VE ALDIKLARI ÖNLEMLERİ BELİRLEME

Ayşe Sıla Akkuş, Süleyman Degermenci, Emre Mutlu, Burçak Tolu, Tuğçe İrem Çobanoğlu.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Ev kazaları erken yaşlardaki çocuklarda yaygın ve ağır sonuçları olabilen bir durum olup anneler bu konuda önemli bir role sahiptirler. Bu nedenle çalışmada 1ay-3 yaş arası çocuğu olan annelerin ev kazaları konusunda farkındalıklarını, aldıkları önlemlerin yeterliliğini ve bilgi kaynaklarını belirlemek; farkındalıklarının ve evde aldıkları önlemlerin annenin sosyodemografik özellikleriyle ilişkisini saptamak amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Pediatri Bilim Dalı kliniğinde kesitsel tipte yapılan çalışmada, bu bilim dalının Sağlıklı Çocuk İzlem Polikliniği'ne başvuran anneler evren olarak alınmıştır. Çocuğunun 1 ay - 3 yaş arası olması ve sağlıklı olması koşullarıyla basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 150 anneye 8 Şubat 2010 - 8 Nisan 2010 tarihleri arasında 3 bölümden oluşan bir anket yüz yüze uygulanıp veri toplanmıştır. Anketin ilk bölümünde annenin sosyodemografik özellikleri ve çocuklarının kaza öyküleri, 2. bölümünde annenin farkındalığı, 3. bölümünde annenin aldığı önlemler sorgulanmıştır. Anketten elde edilen farkındalık ve ev güvenliği skorları SPSS ve Microsoft Office Excel 2003 bilgisayar programları ile Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis testi kullanılarak analiz edilmiş ve $p < 0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR: 1-6 aylık çocuğu olan anneler 7 - 12 ay çocuğu olan annelere göre daha az önlem almaktadır ($p = 0,004$). Erkek çocuk sahibi olan annelerin ev güvenliği skoru daha yüksek bulunmuştur ($p = 0,037$). Annenin eğitim düzeyi, farkındalığı ve ev güvenliği skorunu etkilememektedir. (Farkındalık için $p = 0,054$; ev güvenliği için $p = 0,367$). Anneler ev kazaları hakkındaki bilgilerinin en çok televizyondan edinmektedir (% 28).

SONUÇ: Annelerin ev kazaları hakkındaki bilgilerini geliştirmek için özel eğitim programları düzenlenmelidir. Bu eğitim programları her eğitim düzeyinden anneyi kapsamalıdır. Bu programlar özellikle bebeği 1-6 aylık olan anneleri hedeflemelidir.

ANAHTAR KELİMELER: Ev kazaları, çocuk, anne, farkındalık, güvenlik önlemleri

PARK SAĞLIK OCAĞI'NA BAŞVURAN 15-49 YAŞ EVLİ KADINLARDA AİLE PLANLAMASI ÖZELLİKLERİ

Ece Bilgiç, Çağla Erdoğan, Dilar Genç, Hilal Kağızmanlı, Merve Şahin.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Aile planlaması anne ve çocuk sağlığı açısından önemli bir konudur. Aile planlaması ile ilgili hizmetlerin yaygın ve ulaşılabilir olması gerekir. Hizmet verilen bölgelerde zaman zaman bu konuyla ilgili durum saptaması yapmak çalışmaları yönlendirmek açısından gereklidir. Bu nedenle çalışmada AÜTF Halk Sağlığı Anabilimdalının hizmet verdiği Park Sağlık Ocağı'na başvuran 15-49 yaş grubu kadınlarda aile planlaması özellikleri, kontraseptif yöntemlerin kullanılma durumları ve sosyodemografik faktörlerle ilişkisini belirlemek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma Şubat-Nisan 2010 tarihlerinde yürütülmüş olup tanımlayıcı niteliktedir. Araştırmanın evrenini Park Sağlık Ocağına başvuran 15-49 yaş arası evli kadınlar oluşturmuştur. Belirtilen tarihlerde ulaşılan 158 katılımcıya yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulanmıştır. Anket formunda tanımlayıcı özelliklerin yanı sıra doğurganlık durumu, aile planlaması ve kontraseptif yöntemler hakkındaki bilgileri, kontraseptif yöntem kullanma durumları, tercih sebepleri ve bunlara ulaşım kaynakları yer almıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenleri kontraseptif kullanımı ve modern kontraseptif kullanımıdır. Bağımsız değişkenleri ise yaş, ilk evlilik yaşı, eğitim düzeyi, çalışma durumu, çocuk sayısı, doğum sayısı ve kontraseptiflerle ilgili bilgi sahibi olma durumudur. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS paket programından yararlanılarak Mann-Whitney-U ve Ki-Kare testi uygulanmıştır, $p < 0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR: Araştırma grubumuzun %64,6'sı aile planlaması hizmeti alırken, %35,4'ü almamıştır. Katılan kişilerin %72,8'i ise herhangi bir kontraseptif yöntem kullanmaktadır. En çok kullanılan yöntemler, hap, kondom, geri çekme ve RİA'dır. Kontraseptif yöntemlerde tercihlerini etkileyen faktörler sırasıyla ekonomikliğı, ulaşımın kolaylığı, etkili koruma sağlaması, yan etkilerin azlığı ve cinsel yolla bulaşan hastalıklardan koruma olarak sıralanmıştır. Aile planlamasıyla ilgili bilgi edinilen kaynaklardan TV-radyo %53,2 ile ilk sırada yer almaktadır. Kitaplar %50; internet %42,4; gazete-dergi %39,9; sağlık kuruluşu %34,8 oranlarındadır. Eğitim düzeyinin kontraseptif yöntem seçimi üzerindeki etkisini belirlemek için yapılan değerlendirmede anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p = 0.144$).

SONUÇ: Aile planlaması hizmeti alanlar yetersiz oranda bulunmuş, aile planlaması hizmetlerinin yeterince ulaşılabilir olmadığı, geleneksel yöntemlerin hala önemli oranda kullanıldığı, bilgi kaynaklarının daha çok sağlık kuruluşları olduğu görülerek bu konuda hizmetlerin artırılmasının gerekli olduğu düşünülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: Kontraseptif yöntemler, aile planlaması

ASTIM TANILI HASTALARIN H1N1 VİRÜSÜ VE AŞISI HAKKINDAKİ BİLGİLERİNİ DEĞERLENDİRME

Gökhan Sert, Salih Buğra Yılmaz, Yusuf İlhan, Uğur Kemal Öztürk, Osman Tamer Şahin.
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Pandemik grip virüsü(H1N1) insandan insana solunum yoluyla kolayca bulaşan ve astım gibi kronik hastalıklarda ağır tablolar oluşturan bir virüsdür. Hastalıktan korunmanın en geçerli yolu aşıdır. Çalışmada astımlı hastaların H1N1 virüsü ve virüsten korunma yolları hakkındaki düşüncelerinin, aşı yaptırma oranlarının ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma AÜTF Göğüs Hastalıkları Hastanesi Allerji Kliniği'ne başvuran, astım tanısı almış, 18 yaş üstü, çalışmaya dahil olmayı kabul eden 80 hasta üzerinde yürütülmüştür. Hastalara tarafımızdan hazırlanmış olan anketler kendi gözetimimiz altında uygulanmıştır. Veriler SPSS paket programında değerlendirilmiş, hipotezleri test etmeye yönelik olarak ki-kare testi kullanılmıştır. Ayrıca tanımlayıcı istatistiklerle birlikte frekans dağılım tablolarından yararlanılmıştır.

BULGULAR: Çalışma grubundaki astım hastalarının aşı yaptırma oranları %20 bulunmuştur (16/80). Aşı yaptırma ile domuz gribi olma arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. ($p=0,33$). Aşı yaptıran hastaların % 21' i medyada çıkan politikacıların demeçlerini dinledim ve yaptırdım, %19,7' risk grubunda olduğumu düşündüğüm için yaptırdım, %21'i çevremde çok fazla domuz gribi vakası olduğunu gördüm ve yaptırdım şıklarını seçmişlerdir. Aşı yaptırmayanların %67,2'si aşının yeni bir aşı olduğunu ve yeterince güvenilir olmadığını düşünüyorum şikkını seçmiştir. Hastaların aşığı yan etkiler yönünden güvenilir bulma durumları ile aşı yaptırma oranları arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0,05$). Hastaların aşının domuz gribinden korunmada etkili olduğunu düşünmeleri ile aşı yaptırma oranları arasında anlamlı bir ilişki vardır ($p<0,05$). Buna karşılık eğitim durumları ile aşı olma oranları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır ($p=0,26$).

SONUÇ:Hastaların aşı yaptırma konusunda çoğunlukla medyadan ve çevrelerindeki vakalardan etkilendiği, buna dayanarak, ileride gerçekleşebilecek salgınlarda toplum bilinçlendirmesinin daha iyi yapılması gerektiği düşünülmüştür. Aşı yaptırmayanların aşının güvenilirliğine inanmadıkları görülmüş olup, aşı firmalarının ve yetkili kuruluşların aşılar hakkında halkı daha fazla bilinçlendirmesi gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELE: Astım,H1N1, aşı, güvenilirlik, etkililik

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1-2-3 ÖĞRENCİLERİNİN DOMUZ GRİBİ İLE İLGİLİ BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞI

Burcu Soyak, Duygu Taşkın, Onur Türkyılmaz, Beyza Meltem Yurtsever.
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Pandemik influenza A tipi H1N1 virüsünün neden olduğu ve domuz gribi olarak ta bilinen bir enfeksiyon hastalığıdır. Nisan 2009 da ortaya çıkmış, Kasım 2009 itibarıyla tüm dünyada ve ülkemizde yayılmıştır. Toplumda hastalıkta yapılacaklarla ilgili bazı belirsizlikler vardır. Bu projedeki amacımız, fakültemiz Dönem 1-2-3 öğrencilerinin bu hastalıkla ve korunma yöntemleriyle ilgili ne derecede bilgi sahibi olduklarını öğrenmek, mevcut bilgilerinin kaynağını sorgulamak, bu konu hakkındaki tutum ve davranışlarını belirlemektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma kesitsel tipte olup 2010 Ocak ayında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde yapılmıştır. Araştırma evreni olarak Dönem 1-2-3 öğrencileri seçilmiştir. Her dönemden basit rastgele örneklem yöntemiyle 50'şer öğrenci olacak şekilde toplam 150 kişi alınmıştır. Veri toplamak amacıyla 20 sorudan oluşan bir anket soru formu hazırlanmıştır. Anket soruları ile öğrencilerin domuz gribi ile ilgili bilgileri, tutum ve davranışları sorgulanmıştır. Veriler SPSS programına aktarılarak Ki-Kare Testi ve Lojistik Regresyon Analizi uygulanmıştır, anlamlılık sınırı(p değeri) 0.05 alınmıştır.

BULGULAR: Dönem 1-2-3 öğrencilerinden domuz gribi hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığını belirtenlerin oranı dönem yükseldikçe azalmış ve aradaki farklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Dönem 1-2-3 öğrencilerinin aşı olma durumları arasında anlamlı bir fark bulunmamakla birlikte ($p>0,05$), hastalıktan korunma yöntemi olarak aşığı örnek gösterme konusunda dönemler arasındaki fark anlamlıdır ($p<0,05$). Domuz gribinin tıptaki adının bilinme oranı ise dönemlere göre değişmemiştir ($p>0,05$). Bilgi edinirken en çok Tv ve gazetelerden yararlanılmış, risk grubu olarak en sık kronik hastalığı olanlar, hastalık belirtisi olarak ise yüksek ateş gösterilmiştir. Dönem 2'ler korunma yöntemi olarak aşığı daha az önemli bulmakta, konferanslara katılım dönem 3'lerde en yüksek olup aşı olma oranları açısından dönemler arasında fark bulunmamıştır. Dönem 3'lerde aşı olmama üzerinde adjuvanın etkisi diğer dönemlere göre daha az bulunmuştur.

SONUÇ: Domuz gribi bulaş ve korunma yolları açısından en az bilgiye sahip olan Dönem1'lerdir. Bilgi düzeyi Dönem3'lere doğru artmaktadır. Aşı olma oranları tüm dönemlerde düşük bulunmuş, ancak aşının önemi ve adjuvanın etkisi dönemler arasında farklı değerlendirilmiştir. Aşı olanların aşı yaptırma sebepleri arasında aile ve çevresine bulaştırma endişesi ilk sırada yer almıştır.

ANAHTAR KELİMELE: Domuz Gribi, Aşı, Tıp Fakültesi Öğrencileri, Bilgi Düzeyi-Tutum-Davranışı

NEVŞEHİR TUZKÖY VE KARAIN KÖYÜNDE YAŞAYANLARIN MALİGN MEZOTELYOMA HASTALIĞINA BAKIŞ AÇISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ufuk Aksoy, Cihan Aksöz, Uğur Eray, Gözde Sarar, Erdem Sobacı

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ : Malign mezotelyoma genellikle plevra ve peritonu tutan ölümcül bir hastalık olup ülkemizde bazı bölgelerde sık görülmektedir. Çalışmada Malign Mezotelyoma hastalığından ölümlerin gözlendiği Tuzköy ve Karain köylerinde çevresel asbest ve erionit maruziyetine bağlı Malign Mezotelyoma hastalığı hakkında halkın bilgisini saptama ve bakış açısını değerlendirmek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM : Araştırma ağırlıklı olarak tanımlayıcı nitelikte kesitsel bir çalışma olup Nevşehir ili Tuzköy ve Karain köylerindeki 30 yaş üstü 43 erişkinde 25.01.2010 – 05.02.2010 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri hazırlanan anket formu aracılığıyla yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmış ve analizi SPSS paket programında gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR: Araştırmaya katılan kişilerin yaşları 32-78 arasında değişmekte, yaş ortalaması 51, standart sapması 10'dur. Katılımcıların %93'ünün ailesinde kanser tespit edilmiştir ve %76,7'sinin ailesinde kanserden ölen en az 1 kişi vardır. Anket katılan 43 kişinin 29'u kanserin önlenebilir bir hastalık olduğunu düşünmektedir. Bu kişilerin %69 u çocuklarını bu hastalıkla ilgili doktor kontrolüne götürmüştür. Katılımcıların %88.4 'ü ev yapımında beyaz toprak kullanıldığını, %67.4'ü beyaz toprağın kansere yol açtığını bilmektedir. Ankete katılan 43 kişiden 37'si bu hastalıktan dolayı yakınlarından köyden göç eden olduğunu belirtmiştir. Göç edenlerin %70,3' ü ise bu hastalığa yakalanmıştır. 43 kişiden 25 i ise köyden göç etmeyi düşünmektedir. Bu hastalığın, diğer insanların köy halkına bakış açısını olumsuz etkilediğini düşünenlerin %95'i köy ekonomisinin kötü olmasını buna bağlamaktadır.

SONUÇ: Katılımcıların %93'ünün ailesinde kanser tespit edilmesi, Malign Mezotelyoma' nın bu köylerde ne kadar tehlikeli boyutlara ulaştığını göstermektedir. Ankete katılan kişilerin büyük kısmının kanserin önlenebilir bir hastalık olduğunu düşünmesi ve çocuklarını bu hastalıkla ilgili doktor kontrolüne götürmüş olması önemlidir. Ancak beyaz toprağın kansere yol açtığını bildikleri halde bir kısmı bu toprağı içeren evlerde oturmakta ve bu durumu ekonomik yetersizliklere bağlamaktadır. Kişiler yapılan çalışmaları yetersiz bulmakta ve bu konuya yetkililerce yeterli ilgi gösterilmeyişinin hastalığın artışıında etkili olduğunu düşünmektedirler.

ANAHTAR KELİMELER: Malign Mezotelyoma, Asbest ve erionit maruziyeti, Nevşehir, Tuzköy-Karain köyleri.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ONKOLOJİ KLİNİĞİ'NDE TEDAVİ GÖREN KANSERLİ HASTALARIN TAMAMLAYICI VE ALTERNATİF TIBBA BAKIŞI

Gözde Emel Görek, Gülhan Sağıroğlu, Betül Tokgöz, Selin Yıldız, Pınar Çiçek

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Tamamlayıcı ve alternatif tıp (TAT) henüz standart tıbbın bir parçası olarak kabul edilmeyen sağlık bakım sistemleri, ürünleri ve uygulamalarıdır. Amacımız, AÜTF Onkoloji Kliniği'nde tedavi gören kanser hastalarının TAT'a bakış açıları, TAT kullanım yaygınlıkları ve TAT'a yönelim sebepleri hakkında bilgi edinmektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmaya AÜTF Onkoloji Kliniği'nde ayakta tedavi gören ve ankete katılmayı kabul eden, 66'sı erkek 34'ü kadın olmak üzere 100 kanser hastası katılmıştır. 100 kişilik örneklem üzerinde yüzyüze görüşme tekniği ile 15 soruluk anket çalışması yapılmıştır. Anket formu aracılığıyla hastaların sosyodemografik özellikleri, TAT'tan haberdar olma durumları ve bilgi edindikleri kaynaklar, TAT kullanma yaygınlıkları, TAT kullanma ya da kullanmama gerekçeleri sorgulanmıştır. Araştırma tanımlayıcı nitelikte olup anket çalışması 01.02.2010 – 01.04.2010 tarihleri arasında ve istatistiksel değerlendirme 01.05.2010-10.05.2010 tarihleri arasında yapılmıştır. Verileri değerlendirmede Kİ-Kare testi uygulanmıştır.

BULGULAR: 100 kişilik araştırma grubunda 16 hasta TAT kullanmaktadır. Hastaların TAT kullanımları ile tıbbi tedavilerinde yetersizlik olduğunu düşünmeleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.05$). Hastaların TAT kullanım yaygınlıklarıyla, TAT'ı öğrendikleri bilgi kaynağı ve eğitim düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.05$). Tedavi gördükleri sürecin uzamasıyla TAT 'a başvurmaları arasında da anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>0.05$). TAT tedavisine başvuran hastaların; %62.5'i TAT'ın beklentilerini karşıladığını %6.25'i karşılamadığını düşünmektedir. %31.25'i kararsızdır. Hastaların sadece %6.25'i beklemediği bir etkiyle karşılaşmıştır. Hastalar TAT için genel olarak düşük miktarlarda harcama yapmışlardır. Hastaların TAT kullanmama sebepleri arasında doktorun önermemesi ilk sıradadır.

SONUÇ : TAT uygulamaları hastaların az bir kısmı tarafından tercih edilmektedir. Hastaların TAT'a yönelim sebebi tıbbi tedavilerinin yetersiz olduğunu düşünmelerinden ziyade, tedaviyi destekleme amaçlıdır. En çok kullanılan TAT yöntemi ise metabolik/beslenme yöntemleridir. Çalışmada TAT kullanımında en büyük belirleyicinin doktor tavsiyesi olduğu görülmektedir. Bu nedenle hekimlerin hastalarını doğru yönlendirebilmesi için TAT uygulamaları hakkında yeterli bilgiye sahip olmaları gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Tamamlayıcı tıp, Alternatif Tıp, Kanser

KRONİK HEPATİT B HASTALARININ HİSTOLOJİK PARAMETRELERİ İLE HBV DNA VE BİYOKİMYASAL AKTİVİTELER ARASINDAKİ KORELASYONUN İNCELENMESİ

Fahire Gökür Akarca, Aysun Akdemir, Naciye Badır, Zeliha Cengiz, Emine Yaşar.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: HBV DNA ve transaminazların histolojik parametrelerle tek tek korelasyonlarının incelemek, bu yolla karaciğer hastalığının şideti ve evresi hakkında öngöründe bulunmaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmamıza A.Ü.T.F Gastroenteroloji Bilim Dalı Hepatit Polikliniği'ne 1990-2009 yılları arasında başvurmuş, karaciğer biyopsisi yapılmış kronik hepatit B hastaları dahil edilmiştir. Arşivden incelediğimiz hasta dosyalarından elde edilen veriler, MS Excel ve SPSS 15.0 paket programları ile derlenmiş; istatistiksel değerlendirmede Mann Whitney U ve Ki-Kare testleri kullanılmıştır. $p < 0.05$ değeri anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR: Kronik hepatit B ye bağlı karaciğer hastalığının doğal seyrinde tanı anındaki histolojik parametreler ile HBV DNA ve biyokimyasal aktivite arasında anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($p < 0.0001$). Histolojik aktiviteyi belirleyen parametrelerden HBV-DNA, ALT ve AST en iyi periportal inflamasyon ile korele bulunmuştur ($p < 0.0001$).

SONUÇ: Araştırmamızda total histolojik aktivite ve fibrozis evresi, ALT/AST değerleri ve HBV-DNA seviyesi ile pozitif korelasyon göstermiştir. ALT ve HBV-DNA düzeyi artışı portal ve periportal inflamasyon ile çok belirgin ilişki var iken, konfluent nekroz ve lobuler iltihapta bu korelasyonlar zayıftır. Fibrozis derecesi de histolojik parametreler içinde en çok portal-periportal inflamasyonca belirlenmektedir. Bu çalışmanın sonucunda tedavi kararı için biyopsi yapma eşiklerimizin ileri hastalık olmadan inflamasyonun şiddetini yansıttığı söylenebilir. Bu nedenle fibrozis evresinin mevcut tedavi kriterleri ile belirlenmesi akılcı olacaktır.

ANAHTAR KELİMELE: Kronik Hepatit B, karaciğer, HBV-DNA, ALT, AST, histolojik aktivite, fibrozis, konfluent nekroz, portal inflamasyon, periportal inflamasyon, lobüler inflamasyon, korelasyon

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 3-4-5 ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN AİLE İZLEM ÇALIŞMASININ ETKİLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet Birinci, M Ali Can, Özür Canbolat, Kürşat R. Demir, Burak Karakök.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 3 Aile İzlem Çalışması ile öğrencilerin aile temelinde karşılaşılan sağlık sorunlarını görmesi ve birinci basamak sağlık hizmetlerini kavraması amaçlanmaktadır. Tanımlayıcı tipte planlanan bu çalışmada, Aile İzlem Çalışması ile ilgili durum tespiti yapmak ve öğrencilerin karşılaştığı hem öğrenci kaynaklı hem aile kaynaklı hem de sistem kaynaklı sorunları saptama amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma 23 Kasım 2009 - 02 Nisan 2010 tarihleri arasında yürütülmüş olup tanımlayıcı niteliktedir. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3, 4 ve 5 öğrencileri araştırma evreni olarak alınmıştır. Araştırmada evreni temsilen küme örneklem yöntemi kullanılmıştır. Her dönem için 60'ar öğrenci seçilmiştir. Dönem 3 için 1,6,11,16,21,26 nolu PDÖ grupları; Dönem 4 için A1,C1,E1 nolu staj grupları; Dönem 5 için A1,C1,E1 nolu staj grupları seçilerek her bir dönem için seçilen grup üyelerinin tamamına uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak 18 sorudan oluşan bir anket formu hazırlanmıştır. İstatistik değerlendirme de ki-kare testi kullanılmış, $p < 0.05$ anlamlı kabul edilmiştir.

BULGULAR: Ailedeki çalışan bireylerle ziyaret esnasında görüşülememektedir. Problemlerini paylaşmaktan çekinen ailelerde saklanan sorun 1. sırada cinselliktir. Ailesi çalışmaya gönüllü olmayanların 1/2'si sonraki ziyaretlerde sorun yaşamıştır. Her dönem öğrencilerinden 1/10'u danışman öğretim üyesinden bilgi almadan çalışmaya başlamıştır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %30'una göre çalışmayla ilgili ön bilgilendirme yeterlidir. Park Sağlık Ocağı'nın konumu nedeniyle öğrencilerin %57'si danışmanlarına ulaşmakta sorun yaşamıştır. Çalışmaların edinilen iletişim becerilerinin kullanılması için uygun bir pratik olduğu ancak hedeflenen amaçlara ulaşmakta beklenilenin altında kaldığı düşünülmektedir.

SONUÇ: Aileye yapılan ilk ziyaretlerde, öğrencilerin yanında sorumlu hemşirelerin bulunmasının ve ailelere önceden alan çalışması ile ilgili detaylı bilgi verilmesinin öğrencilerin aileyle iletişiminin artırılması açısından uygun olduğu görülmüştür. Çalışmaya başlamadan önce ve her ziyaretten önce danışmanlarla görüşme zorunluluğu getirilmesi, bütün yıl aynı aile yerine 4 grup 4 aileyi değiştirerek birlikte izlemesi, danışman öğretim üyelerinin hem aileden hem de ilgili gruptan düzenli geri bildirim alması yararlı olacaktır. Dönem 3 öğrencilerinin klinik beceri eksiklikleri olması nedeniyle çalışmanın dönem 5 veya 6'da yapılması da önerilmiştir.

ANAHTAR KELİMELE: Aile İzlem Çalışması, Alan Çalışması, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi

KAPALI ALANLARDA SİGARA İÇME YASAĞININ SİGARA İÇEN TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Abdurrahman Şeramet, Hasan Nadir Rana, Hüseyin Mestan, Fahri Yaman, Ahmet Safa Tarğal.
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Sigara kullanımı toplumda sık görülen bir davranış olup sigara kullanımı daha çok üniversite yıllarında başlamaktadır. Bu çalışmanın amacı sigara yasağının, tıp fakültesi öğrencileri üzerinde etkisinin değerlendirilmesi, nikotin bağımlılık düzeyi ile sigara yasağını destekleme durumunun karşılaştırılması, sigara kullananların, yasaktan sonra sigarayı bırakma aşamaları yönünden incelenmesi ve farklı dönem öğrencilerinin yasayı destekleme durumlarının belirlenmesidir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Kesitsel tipteki bu çalışma 1 Mart 2010-10 Nisan 2010 tarihleri arasında Hacettepe, Ankara, Gazi Üniversitesi Tıp Fakülte öğrencilerinden seçilen 200 kişilik örneklem üzerinde uygulandı. Veriler anket formu aracılığıyla toplandı, ayrıca bağımlılık düzeyini ölçmek için Fagerström nikotin bağımlılık testi, sigara bırakma durumunu tespit etmek için Prochaska ölçeği kullanıldı. Anket formunda katılanların sigara yasağıyla ilgili görüşlerini alan sorular yer aldı. Veri analizi SPSS paket programında ki-kare testi kullanılarak yapıldı.

BULGULAR: Kapalı alanda sigara içme yasağının araştırma grubumuzdaki tıp fakültesi öğrencileri üzerindeki etkilerine bakıldığında; yasaktan sonra ankete katılanların: % 54'ünde değişiklik olmamış, % 29'u sigarayı azaltmış, % 11'i sigarayı bırakmış iken % 6'sı daha çok sigara kullanmaya başlamıştır. Yasaktan sonra sigara kullanmaya devam edenlerin %56'sı bırakmayı düşünmemekte, %22'si bırakmayı düşünmekte, %18'i bırakmayı denemekte, %4 ü bırakmaya hazırlanmaktadır. Fagerström ölçeğine göre bağımlılık düzeyi arttıkça yasağa olan destek azalmaktadır. Tıp fakültesi öğrencilerinin büyük çoğunluğu sigara yasağını desteklemekte olup dönemlere göre yasayı destekleme durumları açısından belirgin bir fark bulunmamıştır.

SONUÇ: Tıp fakültesi öğrencilerinin büyük çoğunluğu sigara yasağını desteklemekte, dönemlere göre fark bulunmaz iken nikotin bağımlılık düzeyi ile yasağı destekleme arasında ters orantılı bir ilişki vardır. Sigara yasağından sonra katılımcıların büyük çoğunluğu sigara kullanımına devam etmektedir. Ancak azaltmış ve bırakmış olanlar ve bırakmayı düşünenlerin oranı da önemli düzeydedir.

ANAHTAR KELİMELER: Fagerström, Prochaska ölçeği, sigara, tıp fakültesi.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE SOSYAL, KÜLTÜREL, BARINMA, BESLENME AÇISINDAN DÖNEM 1.2.3 ÖĞRENCİLERİNE SUNULAN İMKANLAR

Oğuz Atan, Ahmet Burak Aydemir, Burak Şahin, Onur Şahin, Mustafa Yerli
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Tıp fakültesi eğitimi yoğun ve yorucu bir eğitim programı içermektedir. Bu yoğun program içinde öğrencilerin sosyal ve kültürel olarak etkinliklere katılımı kısıtlı olmaktadır. Hekim topluma yol gösterici kişi olduğu için sosyal ve kültürel olarak kendini geliştirmelidir. İyi bir öğrenme ancak sağlıklı bir yaşam alanı oluşturmakla mümkün olmaktadır. Tıp eğitimi uzun ve zorlu eğitim süreci olduğu için öğrencilerin barınma imkânları eğitimlerinin seyri için son derece önemlidir. Tam gün eğitim veren fakültemizde öğrencilerin maddi imkânları da göz önüne alındığında yeterli ve dengeli beslenmenin sağlanması gerekir.

Bu çalışma Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin genel sorunlarını tespit etmek ve özellikle sosyokültürel etkinlikler, yemek-barınma ihtiyaçları ile ilgili olanakları ortaya koymak ve sorunlara katkı sağlamak amacıyla yapılmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1-2-3 Öğrencileri üzerinde 01.03.2010 – 01.06.2010 tarihleri arasında yürütülmüş olup tanımlayıcı tiptedir. Araştırma grubu olarak dönem 1-2-3 öğrencilerinden rastgele örnekleme yöntemiyle 150 öğrenci seçilerek bu öğrencilere Fakültenin; barınma, beslenme, sosyokültürel, kütüphane imkanlarına ilişkin sorular içeren bir anket formu uygulanmıştır. Anket soruları barınma, beslenme, kütüphane, kültür-sanat olarak gruplara ayrılmış, değerlendirme şekli olumlu ve olumsuz olarak ifade edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS 11.5 Paket Programı aracılığıyla değerlendirilmiş Kruskal-Wallis varyans analizi ve tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

BULGULAR: Barınma konusunda öğrencilerin geneli yurt kontenjanlarını, yurt ücretlerini, fakültenin barınma konusundaki desteğini yetersiz görmektedir. Beslenme konusunda yemek fiyatları uygun görülürken yemekhane temizliği, yemek çeşitleri ve yemek kalitesi yetersiz görülmüştür. Ayrıca akşam yemeğinin çıkması önerilmiştir. Kütüphane konusunda kaynaklar yeterli görülüp, çalışma salonları ve çalışma saatleri yetersiz bulunmuştur.

Kültür-sanat konusunda fakültenin desteğinin yeterli olmadığı, sanatsal ve sportif etkinliğin yeterince düzenlenmediği, kulüp sayısının yetersiz olduğu görülmüştür. Barınma, beslenme, kütüphane ve kültür-sanat imkânları için ilgili maddeler kullanılarak elde edilen toplam puanlar ile dönemler arası karşılaştırma yapılmış, ancak dönemlere göre farklılık bulunmamıştır.

SONUÇ: Öğrencilerin barınma, beslenme, kütüphane ve kültür-sanat konularında yetersiz bulunduğu noktalar ortaya konmuştur. Bu imkânların iyileştirilmesi için önerilerde bulunulmuş olup, iyileştirme için çalışma sonuçlarının dikkate alınması yararlı olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Domuz Gribi, Aşı, Tıp Fakültesi Öğrencileri, Bilgi Düzeyi-Tutum-Davranışı

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ PEDIATRİK HEMATOLOJİ-ONKOLOJİ BÖLÜMÜNDEKİ KANSERLİ HASTALARIN COĞRAFİ BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI

Rezzan Eren, Melike Ezerbolat, Nagihan Gülhan, İmran Gökçen Yılmaz, Dilan Çolak.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: 1986'da Ukrayna'da gerçekleşen Çernobil Nükleer Kazası'ndan Ukrayna'ya en yakın bölge olan Karadeniz Bölgesi Türkiye'de en çok etkilenen bölgedir. Bu çalışmada Çernobil kazasının yol açtığı yüksek doz radyasyonun Karadeniz Bölgesinde çocukluk çağı kanser insidansını diğer bölgelere göre anlamlı olarak artırıp artırmadığını ve kanser görülme durumunun yaş cinsiyetle ilişkisi, yaygın olan kanser tipini belirlemek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma arşiv taramasına dayalı tanımlayıcı bir çalışma olup 1 Kasım 2009-28 Şubat 2010 tarihlerinde AÜTF Pediatrik Hematoloji-Onkoloji Kliniğinde yapılmıştır. Bu klinikte kanser tanısı olan hastaların arşiv dosyalarından; hastaların yaşadığı yer, tanısı, yaşı cinsiyeti gibi bilgiler alınmıştır. Veriler SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Çalışma kapsamında sayımla elde edilen değişkenler (coğrafi bölge,cinsiyet) için ki-kare analizi, ölçümle elde edilen değişkenler (yaş) için Student's t testi/Mann-Whitney U testi(=2) ya da tek yönlü varyans analizi/Kruskal-Wallis testi(>2) kullanılmıştır.

BULGULAR: Çalışma kapsamında bulunan kanserli hasta sayısı 152 olup bunun 72'si erkek, 80'i kızdır. Kanserli hasta sayısının bölgelere göre dağılımında; İç Anadolu Bölgesi %37 ile ilk sırada olup ikinci sırayı %32 ile Karadeniz Bölgesi almaktadır. Diğer bölgelerin yüzdelere bakıldığında iki bölgede %5, iki bölgede %6 ve bir bölgede %9 şeklindedir. Kanser türlerine göre dağılıma bakıldığında lösemide İç Anadolu Bölgesinden (Lösemi:%39.4) sonra Karadeniz Bölgesinin (Lösemi:%35.4) ön plana çıktığı görülmektedir. Diğer solid tümörlerde%68.8 ile Karadeniz ilk sıradadır. Yaşa göre dağılımına bakıldığında: retinoblastoma (ort.5) yaş ortalaması ile Lenfoma (ort.13) ve Lösemi (ort.9) yaş ortalaması istatistiksel olarak farklıdır.

SONUÇ: Kanser hastalarının bölgelere göre dağılımında İç Anadolu bölgesinden sonra ikinci sırada Karadeniz bölgesi yer almıştır. Çalışma AÜTF'de yapıldığı için Ankara ve çevresinin yüksek oranda olması beklenmekle birlikte Karadeniz bölgesinin diğer bölgelere göre çok büyük bir farkla ikinci sırada olması dikkat çekicidir. Karadeniz bölgesi Lösemide İç Anadolu'dan sonra ön planda olup, diğer solid tümörlerde ise ilk sıradadır. Bu tümörler büyük ölçüde radyasyonla ilişkili olduğu bilinen tümörlerdir. Elde edilen bulgular doğrultusunda Karadeniz bölgesinde taramalara devam edilmesi ve daha kapsamlı çalışmalar yapılması önerilmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Lösemi, Kanser sıklığı, Karadeniz, Radyasyon.

D VİTAMİNİ EKSİKLİĞİNDE "GESS SKORLAMASI" NIN KULLANILABİLİRLİK DEĞERLENDİRMESİ

Gözde İdadı, Eray Fadiloğlu, Sinem Özçelik, Soner Geldi.

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Bu çalışmada Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları bölümünde yatan hastalarda tarafımızdan geliştirilmiş olan GESS (Gözde, Eray, Sinem, Soner) skorlamasından yararlanarak D Vitamini eksikliğini öngörmek, klinikte uygulanabilirliğini değerlendirek; D vitamini eksikliğinin belirlenmesinde maliyeti azaltmak, Risk faktörlerinin D vitamini düzeyi ile ilişkisini ortaya koymak amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma kapsamında, 1 Ocak 2010-15 Nisan 2010 tarihleri arasında AÜTF Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği'ne yatan 163 hastanın onayları alınarak, GESS skorları hesaplanmıştır. Bu skorlama, yaş, vücut kitle indeksi, kronik böbrek ve karaciğer hastalıkları ve güneşten faydalanma durumları değerlendirilerek yapılmaktadır. Veriler; normal dağılıma uyanlarda ortalama \pm standart sapma (SD), normal dağılıma uymayanlarda ortanca ve çeyreklikler arası fark (ÇAF 25 ve 75) şeklinde değerlendirildi. SPSS Paket Programı kullanılarak normal dağılıma uyan değişkenler Student's t test; uymayanlarda ise Mann Whitney U testi kullanılarak karşılaştırıldı. Kategorik değişkenler ise Ki-kare veya Fischer Kesin Ki-kare testi kullanılarak değerlendirildi, ayrıca korelasyon analizi yapıldı ve Pearson katsayısı olarak verildi.

BULGULAR: Değerlendirdiğimiz 163 hastanın 73'ünde (%44,8) D Vitamini eksikliği saptanmıştır. Erkeklerin %25 inde(15/60), kadınların ise %56,3 ünde (58/103) ağır D vitamini eksikliği olduğu görülmüştür. Hastaların %87.7'sinde D vitamini yetersiz bulunmuştur. D vitamini düzeyinin bu yüzdeye denk gelen risk skoruna göre değerlendirilmesinde risk skoru 3 ve altı olan 22 bireyin 9'unda D vitamini yeterliydi. 3'ün üstünde risk skoru olan 140 bireyin 129'unda ise yetersizdi. Bu değerlere göre hesaplama yapıldığında testin duyarlılığının oldukça yüksek (%93.4), ancak seçiciliğinin düşük olduğu (%54.1) görülmüştür.

SONUÇ: Uygulanan test, klinikte D vitamini yetersizliğini öngörmede başarılı, yeterliliğini öngörmede ise daha az başarılı olarak yorumlanmıştır. GESS skorlamasının yüksek riskli hastalarda büyük ölçüde D vitamini yetersizliğini öngördüğünden klinik uygulamada maliyeti azaltabileceği düşünülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: D vitamini eksikliği, GESS Skorlaması, Risk faktörleri

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HASTANELERİNDEKİ SAĞLIK ÇALIŞANLARINA HASTA VE HASTA YAKINLARI TARAFINDAN UYGULANAN ŞİDDETİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet Acıbuca, Kadir Ocak, Ece Sakızlı, Aslı Ulusa, Elçin Özdemir

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Sağlık personeline yapılan şiddet, üretkenliğin azalmasına, iş memnuniyetinin kaybedilmesine, moralin bozulmasına ve tükenmişlik düzeyinin artmasına, işten istifaların artmasına, uzun dönemde psikosomatik hastalıklar ve posttravmatik stres hastalığına ve sonuçta hasta bakım kalitesinin de olumsuz etkelenmesine neden olmaktadır. Sağlık çalışanının cinsiyeti, mesleği, çalışma süresi, hastanede çalıştığı bölümü, karşılaştığı şiddet olaylarını etkilemektedir. Çalışmada Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde çalışan sağlık personeline hasta ve hasta yakınları tarafından uygulanan şiddeti tanımlamak, yaygınlığını ve düzeyini ortaya koymak, şiddete maruz kalan risk gruplarını ve bu risk gruplarına karşı alınabilecek önlemleri belirlemek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma kapsamına Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanelerinde bulunan ve hastayla birebir ilişkide bulunan 53 klinik ve bilim dalının her birinden en az birer doktor, hemşire veya yardımcı sağlık personeli olmak üzere toplam 198 gönüllü sağlık çalışanı alınmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan 30 sorudan oluşan ve sağlık çalışanlarının karşılaştıkları şiddet olaylarını irdeleyen bir anket kullanılmıştır. Verilerinin istatistik işlemleri SPSS paket programı ve Ki Kare Testi kullanılarak değerlendirildi.

BULGULAR: Araştırmaya katılan 198 sağlık çalışanından 126'sı meslek hayatında şiddete maruz kaldığını, geri kalanlar ise maruz kalmadığını belirtmektedir. Sağlık personellerinin statüsü (doktor, hemşire, yardımcı sağlık personeli) ve maruz kaldığı şiddet arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadı ($p>0,05$). Sağlık personelinin bağlı bulunduğu kliniğin, gördüğü şiddete etkisi anlamlı bulundu. Şiddete başvuranların en fazla üst gelir düzeyinde olan kişiler olduğu belirlendi. Katılanların %63,7'si sağlık kuruluşunda son 3 yıldır artış olduğunu düşündüğünü belirtmektedir. Nedenler; çalışanın aşırı iş yükü, toplumdaki eğitim sorunu, medyada çıkan olumsuz haberler, ekonomik nedenler ve otorite boşluğu olarak sıralanmıştır. Sağlık çalışanlarının %81,3'ü kliniklerde yeterli güvenlik önlemi olmadığını düşündüklerini belirtmiştir.

SONUÇ: Sağlık çalışanlarının statüsünün maruz kaldığı şiddete etkisinin olmadığı, kliniklerdeki güvenlik önlemlerinin yetersiz olduğu ve yaşanan şiddet olaylarının derecesinin çalışan kliniğe bağlı olarak arttığı ya da azaldığı sonuçlarına varıldı.

ANAHTAR KELİMELER: Sağlık çalışanı, şiddet, hasta yakınları

PEDİATRİK ONKOLOJİ HASTALARINDA TAMAMLAYICI ve ALTERNATİF TIP KULLANIMI

Gözde Bağcı, Merve Hamurcu, Nurten Koçak, Saliha Kuşoğlu, Merve Tarakçı

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Günümüzde 'Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp' (TAT) yöntemlerine çocuk kanser hastalarının (ebeveynlerinin) artan sıklıkta başvurmaları, bu alanla ilgili konularda bilgi sahibi olma gereksinimini doğurmuştur. Bu araştırmada; pediatrik onkoloji hastalarının TAT kullanım oranı, nedenleri, tipleri, kullanımında hasta-doktor ilişkisi, TAT kullanımını etkileyen faktörlerin incelenmesi amaçlanmaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Bu araştırma, AÜTF Pediatrik Onkoloji Bilim Dalı, Ankara Demetevler Onkoloji Hastanesi Pediatrik Onkoloji Bölümü, Dr.Sami Ulus Kadın Doğum, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Çocuk Onkolojisi Kliniği hastalarında yapılmış tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Araştırma kapsamına, bu kliniklere 2010 Mayıs ayında başvuran hasta ve ebeveynlerinden ulaşılabilen 107 gönüllü alınmıştır. Araştırmada iki ayrı anket uygulanmış olup, biri hasta veya yakınlarına, diğeri doktorlarına yöneliktir. Sonuçlar, SPSS programında Ki-Kare ve Fisher Exact Ki-Kare testleriyle değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Ankete katılan hastaların %81,3'ü TAT kullanmaktadır. Hastalar TAT yöntemlerinden en çok duayı (%61,7), 2.sırada sanatsal aktiviteleri, 3. sırada bitkisel ürünleri (en çok ısırgan otu, pekmez, çörek otu...) kullanmaktadır. Diğer yöntemlerden ise hayvansal ürünler (bal, 'shark liver oil extract', arı sütü, polen...), spor, beslenme programı, masaj, vitamin, akupunktur, ozon tedavisi, kanser aşısı, fizik tedavi kullanılmaktadır. Sosyodemografik özelliklerin TAT kullanımına etkisi bulunmamıştır. Fakat dua dahil edilmeden yapılan karşılaştırmada gelir düzeyi düşük olanların yüksek olanlara göre daha fazla TAT kullanımını olduğu görülmüştür ($p=0,034$).

SONUÇ: Ülkemizdeki TAT kullanım oranı (%81,3) gelişmekte olan ülkelerle paralellik göstermektedir. Hastaların TAT'a eğilimini değerlendirip, doğru biçimde yönlendirilebilmesi için bu konuda daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır. Bu araştırmalar TAT kullanımının fayda ve zararlarını, etkililik oranını kanıtlayarak ortaya koymalıdır. Böylece tıbbi tedavi ile TAT yöntemleri arasında bir çatışma yerine uyum olması sağlanabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Alternatif tıp, tamamlayıcı tıp, pediatrik Onkoloji

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ PATOLOJİ ANABİLİM DALI'NDA İNTRAOPERATİF TANI AMAÇLI FROZEN İNCELEME İLE PARAFİN TAKİP SONRASINDAKİ TANILAR ARASINDAKİ UYUMUN KARŞILAŞTIRILMASI

Emre Aydemir, Şükrü Aydın, Yağmur Duva, Zafer Kolsuz,
Ece Naz Mert

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Projenin amacı 2008 ve 2009 yıllarında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı'nda yapılan intraoperatif tanı amaçlı frozen incelemelerinin parafin taniyle uyumluluğunun araştırılması; anabilim dallarına, gönderilen materyale ve incelemeyi yapan uzmana göre doğruluk oranlarının karşılaştırılmasıdır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmada, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Patoloji Anabilim Dalı'nda 2008-2009 yıllarında yapılan tüm intraoperatif tanı amaçlı frozen örneklerin raporları değerlendirilmiştir. Bir hastadan alınan birden fazla materyaller de ayrı değerlendirilmiştir. Araştırmada veri kaynakları olarak frozen inceleme kayıt defterleri ve AVICENNA hastane bilgi işlem sistemi kullanılmıştır. Her iki kayıt sistemindeki veriler eşleştirilerek, frozen tanı sonuçları ile parafin tanılar SPSS 11.5 programı kullanılarak Ki-Kare Testi ile karşılaştırılmıştır. Ayrıca frozen incelemenin sensitivite (duyarlılık), spesifite (özgünlük), pozitif-negatif prediktif (öngörülen) değerleri ve doğruluk oranı hesaplanmıştır.

BULGULAR: Bu araştırmada frozen incelemenin doğruluk oranı %95.6 bulunmuştur. Araştırmada, alınan materyalin cinsine göre frozen incelemenin doğruluk oranları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.001$). Materyali gönderen anabilim dallarına göre frozen tanının doğruluk oranları arasında anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0,001$). Frozen tanı doğruluk oranlarının, incelemeyi yapan uzman doktora göre de farklılık gösterdiği bulunmuştur.

SONUÇ : AÜTF Patoloji Anabilim Dalı 'da 2008 ve 2009 yıllarında yapılan intraoperatif tanı amaçlı frozen incelemelerin doğruluk oranı literatürde belirtilen değer (%98) ile uyumludur. Frozen tanı doğruluk oranları materyali gönderen bölüme, gönderilen materyalin cinsine, incelemeyi yapan uzman doktora göre farklılık göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Frozen kesit, parafin, patoloji, tanı

ANKARA ÜNİVERSİTESİNDE ÇEŞİTLİ FAKÜLTELER ARASINDA ÖĞRENCİLERİN İLAÇ KULLANIM ALIŞKANLIKLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Seçil Yigen, Tuba Öztürk, İrem Öztürk, Harun Karahan
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Bu araştırmada; üniversite öğrencilerinin doktor tavsiyesi olmadan ilaç kullanım sıklığının, kullandıkları ilaçların tiplerinin, kullandıkları ilaçlar hakkındaki bilgi düzeylerinin, ilaç prospektüslerini okuma, ilaçları son kullanma tarihlerine bakarak kullanma, kendilerini muayene eden doktor tarafından reçete edilen ilaçları önerilen doz ve sürede kullanma, başkalarına ilaç tavsiye etme oranlarının ve fakülte arasındaki farkların belirlenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma; 2010 eğitim-öğretim yılında, Ankara Üniversitesi öğrencisi olan, 180 Tıp Fakültesi öğrencisi (Dönem 4, 5, 6), 180 Mühendislik Fakültesi öğrencisi, 180 Hukuk Fakültesi öğrencisi olmak üzere toplamda 540 kişi ile yürütülen kesitsel bir araştırmadır. Katılımcılar, orantılı örneklem yöntemiyle belirlenmiştir. Verilerin toplanmasında; anket yöntemi kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde; yüzde dağılımları incelenmiş, kategorik değişkenlerin karşılaştırılmasında ki-kare testi kullanılmıştır.

BULGULAR : Çalışmaya katılan Tıp Fakültesi öğrencilerinin %76.8'inin ilaçları önerilen sıklıkta kullandıkları belirlenirken, bu oran mühendislik fakültesi öğrencilerinde %70.2, hukuk fakültesi öğrencilerinde %65.2 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların ilaçları önerilen dozda kullanma düzeyleri incelendiğinde; Tıp fakültesi öğrencilerinde bu oran %84 olup diğer iki fakültenin öğrencilerinden daha yüksektir ($p=0.005$). Tıp fakültesi öğrencileri %47.5 oranında önerilen süreye uyduğunu belirtirken bu oran mühendislik fakültesi öğrencilerinde %40.4, hukuk fakültesi öğrencilerinde %9.9'dur ($p<0.001$). Fakülte arasında reçetesiz olarak antibiyotik, ağrı kesici ve öksürük şurubu kullanımını açısından fark bulunmuş ancak vitamin kullanımını açısından fark bulunmamıştır. En yüksek oranda antibiyotik ve öksürük şurubu kullanan fakülte mühendislik fakültesidir. En yüksek oranda ağrı kesici kullanan ise tıp fakültesidir. Tıp fakültesi öğrencilerinin sadece %5 i hiç ağrı kesici kullanmıyorum cevabını vermiştir. Bir ilacı kullanmadan önce son kullanma tarihine bakma ve prospektüs okuma oranları da farklı bulunmuştur (sırasıyla, $p=0.001$, $p<0.001$). Tıp fakültesi öğrencileri %63 oranında prospektüs okumakta %54.1 oranında son kullanma tarihine bakmaktadır. Bu oranlar mühendislik fakültesi öğrencilerinde %51.7 ve %52.8, hukuk fakültesi öğrencilerinde ise %45.9 ve %45.9'dur.

SONUÇ: Bu sonuçlar Tıp Fakültesi öğrencilerin ilaçları kullanmaya başlamadan önce daha bilinçli davrandığını, doktor tarafından önerilen ilaçları daha akılcı bir şekilde kullandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca Tıp fakültesi öğrencilerinin yüksek oranda ağrı kesici alması dikkat çekmiştir.

ANAHTAR KELİMELER: İlaç, reçetesiz, akılcı kullanım

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ve 3 ÖĞRENCİLERİNDE ÇOCUK HAKLARI BİLGİ DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşegül Aslan, Ali Sadioğlu, Burak Pasinlioğlu, Burcu Mengüşoğlu, Ceyda Tetik

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Çocuk haklarını hukuki olarak güvence altına alan “Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi” nin hekimlerce hayata geçirilmesi noktasında preklinik dönemde verilecek çocuk hakları eğitiminin önemi büyüktür.

Bu çalışma, tıp fakültesi dönem 1 ve dönem 3 öğrencilerinin çocuk hakları bilgi düzeyini değerlendirerek bu eğitimin eksikliğine dikkat çekmek ve konuya verilen önemi arttırmak amacıyla hazırlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM: Araştırmamız kesitsel türde bir çalışmadır. A.Ü.T.F’de 100 adet Dönem 1, 100 adet Dönem 3 öğrencilerine olmak üzere toplam 200 kişiye 20 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anket formu çocuk hakları ile ilgili bilgi düzeyini ölçen, tıp fakültesinde çocuk hakları eğitimi gerekli görülüp görmediklerini sorgulayan, konu ile ilgili kendilerini yeterli görüp görmediklerini değerlendiren, günlük yaşamda karşılaştıkları çocuk haklarının neler olduğunu sorgulayan 4 bölümden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri Kruskal-Wallis Varyans Analizi, Ki-Kare Testi ve Mann-Whitney U testleri ile analiz edilmiştir.

BULGULAR: Çalışmada çocuk hakları bilgi düzeyi yönünden Dönem 1 ve Dönem 3 öğrencileri arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0.05$). Katılımcıların %55’i tıp fakültesinde çocuk hakları eğitimi gerekli görmekte, % 13’ü çocuk hakları konusunda yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerden çocuk hakları ihlali ile karşılaşanlar ile karşılaşmayanlar arasında çocuk hakları eğitimine verilen önem açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p=0,330$).

SONUÇ: Araştırmamızın sonuçlarına göre çocuk hakları konusunda dönemler arasında anlamlı bir farkın gözlenmemiş olması bize preklinik dönemde konu ile ilgili teorik derslerin yetersizliği sonucunu düşündürmüştür. Buradan hareketle tıp öğrencilerinin çocuk hakları ile ilgili farkındalığını ve bilgi düzeyini arttırmak adına preklinik dönemde konu hakkında teorik derslere yer verilmesi üzerinde düşünölmeye değer bir konudur.

ANAHTAR KELİMELE: Çocuk hakları eğitimi, Birleşmiş milletler çocuk hakları sözleşmesi

KORONER ARTER BY-PASS GREFT AMELİYATI SONRASI ÜRE VE KREATİNİN DEĞİŞİMİ

Merve Yıldız, Şeyma Şimşirgil, Sibel Yıldırım, Buğrahan Şahin, Şefik Yıldırım

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Koroner Arter Bypass Greft (KABG), koroner arter hastaları için uygulanan riskli bir operasyondur. En büyük risklerden birisi de hastaların %37’sinde görölen böbrek hasarıdır. Böbrek hasarının bu kadar yaygın görölmelerinin sebebi ameliyat sırasında uygulanan ekstrakorporal dolaşımdır. Bu nedenle perfüzyon bozukluğuna maruz kalan böbrekte hasar gelişir. Amacımız KABG operasyonu geçiren hastalarda operasyon öncesi ve sonrası üre ve kreatinin düzeylerini karşılaştırmak ve ilişkili faktörlerin [ileri yaş (>60), Diabetes Mellitus, hipertansiyon, hiperlipidemi] risk oluşturup oluşturmadığını gözlemlemektir.

GEREÇ VE YÖNTEM: Bu çalışmada 2007-2009 AÜTF Cebeci Kalp Merkezi Kliniği’nde KABG operasyonu geçirmiş hastalar evrenimizi, bu evrenden rasgele seçilen ve retrospektif çalışılacak olan 66 hasta ise örneklemimizi oluşturdu. Böbrek fonksiyon değişikliklerini gözlemlemek için hastanın serum üre ve kreatinin düzeylerine bakıldı ve belirlenen risk faktörleriyle ilişkilendirildi. Hastaların seçiminde üre ve kreatinin düzeylerinin operasyon öncesinde normal olmasına dikkat edildi. Toplanan veriler SPSS 15 for Windows paket programına aktarılıp, Wilcoxon, Regresyon analizi, Mann Whitney U testleri uygulandı.

BULGULAR: Çalışmaya alınan hastaların yaş ortalaması 58.4 olup 12’si kadın 54’ü erkek idi. Hastaların ameliyat sonrası üre ve kreatinin ortanca değerleri ameliyat öncesine göre anlamlı düzeyde yüksek idi. Elde edilen sonuçlara göre hastaların %80,3’ünde KABG ameliyatı sonrası kreatinin düzeyi yüksekliği saptanırken, aynı şekilde ameliyat sonrası üre düzeyinde yükselme %74,25’inde gözlenmiştir. Operasyon sonrası artış yaşla doğru orantılı beklenirken istatistiksel olarak anlamsız bir sonuç elde edildi. Üre ve kreatinin düzeylerinde risk faktörleri olan hipertansiyon, Diabetes Mellitus, hiperlipidemi varlığında risk faktörü taşımayan hastalara göre anlamlı farklılık bulunmadı ($p>0.05$).

SONUÇLAR: KABG ameliyatı sonrası %80,3’ünde kreatinin yüksekliği, %74.25’inde üre yüksekliği bulunması; hastaların %50’sinde artış olması yönündeki hipotezimizi doğrulamış hatta daha yüksek oranlar bulunmuştur. Yaş, hipertansiyon, Diabetes Mellitus, hiperlipidemi gibi risk faktörleri düşünölenin tersine etkili bulunmamıştır.

ANAHTAR KELİMELE: Kreatinin, Üre, Koroner Arter Bypass Greft Ameliyatı

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GÖSTERDİĞİ BOYUN EĞİCİ DAVRANIŞLAR VE ŞİDDETLE İLİŞKİSİ

Ozan Aydoğdu, Özgür Mert Bakan, Hüseyin Bayhan, Sevinç Demir, Emrah Okucu

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Gençlerin kişisel gelişiminde şiddet eğilimi kadar boyun eğici davranışların varlığı da önemli yer tutmaktadır. Bu projenin amacı; Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinde, sosyodemografik etkenler ve şiddetle ilgili ailesel ve kişisel öykülerin değerlendirilmesi sonucu oluşan profiline boyun eğici davranışlarla ilişkisini değerlendirmektir. Bu proje aynı zamanda şiddetle boyun eğici davranışlar arasındaki ilişkinin dönemler arası farklılığını da göstermeyi amaçlamaktadır.

GEREÇ ve YÖNTEM: 2009 – 2010 eğitim yılı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 1-2-3-4-5 öğrencilerine sosyodemografik özellikleri, şiddet uygulama eğilimi ve şiddet görme öyküsünü sorgulayan bir anket formu ve Boyun Eğici Davranışlar Ölçeği (BEDÖ), uygulanmıştır. BEDÖ, depresyonla ilgili boyun eğici sosyal davranışları değerlendiren, 16 maddeden oluşan, bireyin kendi kendine uygulayabileceği bir ölçektir. Elde edilen verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro Wilk testi ile test edilmiş, normal dağılmayan verilerde iki grupta puan ortancaları Mann-Whitney U testi, 3 ya da daha fazla grupta puan ortancaları ise Kruskal Wallis Varyans Analizi yöntemi kullanılarak karşılaştırılmıştır.

BULGULAR: Çalışmada kişinin şiddet öyküsünün değerlendirildiği bölümden alınan puanlar arttıkça BEDÖ puanlarının arttığı görülmüş buna karşılık şiddet eğilimi ile ilgili bölümden alınan puanlar arttıkça BEDÖ puanları azalmıştır. Erkek öğrencilerde ve ilk sınıflardaki öğrencilerde BEDÖ puan ortalaması yüksek bulunmuştur. Baba ve anne öğrenim düzeyi arttıkça ve yüksek gelirli ailelerde BEDÖ puanları azalmış buna karşılık ailesinden ayrı yaşayanlarda ve parçalanmış ailelerde BEDÖ ortalaması yüksek bulunmuştur.

SONUÇLAR: Kişilerin boyun eğici davranışlar geliştirmesinde özellikle şiddete maruz kalmış olmaları önemli gözükmektedir. Bunun yanı sıra parçalanmış ve düşük gelirli aile yapısı yanı sıra erkek cinsiyet ve eğitimin ilk yıllarında olmak da boyun eğici davranış geliştirme üzerinde etkili bulunmuştur. Aile içi şiddeti saptama, önleme ve sonuçlarını gidermenin yanı sıra şiddetin sosyal ve ekonomik kaynaklarını da ortadan kaldırmak gereklidir.

ANAHTAR KELİMELER: Şiddet, boyun eğme, tıp fakültesi öğrencileri, davranış, aile

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DÖNEM I-V ÖĞRENCİLERİNİN UYKU BOZUKLUKLARI ve UYKU HİJYENİ ALIŞKANLIKLARI ile DERS BAŞARILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ali Barlas Mırçık, Ayşe Gizem Temel, Boran Yavuz

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Tıp öğrencilerinin yaşadıkları uyku bozukluğu problemleri ve buna bağlı olarak gündüz uyuklu olma durumları, hem yaşam kalitelerini azaltmakta hem de aldıkları eğitimin verimliliğini düşürmektedir. Çalışmada, tıp fakültesi öğrencilerinin uyku bozukluğu yaşama durumları ile buna zemin hazırlayan bazı faktörleri ortaya koymak, uyku hijyeni alışkanlıklarıyla ders başarılarının arasındaki ilişkiyi değerlendirmek amaçlandı.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmamız, kesitsel tipte olup, Şubat 2010-Mayıs 2010 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Yerleşkelerinde yapılmıştır. Araştırma grubunu Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I-V arası öğrencileri oluşturmuştur. Ankete her dönemden 60'ar olmak üzere toplam 300 öğrenci katıldı. Öğrencilere “Uyku Bozuklukları Genel Değerlendirme Anketi” nin tıp öğrencilerine yönelik olarak değiştirilen bir versiyonu, Epworth Uykululuk Ölçeği (EUÖ) ve öğrencilerin uyku hijyeni alışkanlıklarını değerlendirmek amacıyla tarafımızdan geliştirilen “Uyku Hijyeni Alışkanlıkları Ölçeği (UHAÖ)” uygulandı. EUÖ puanları 11 ve üzeri olanlar uyuklu olarak kabul edilmiştir. İstatistik değerlendirmelerde Pearson's korelasyon katsayısı ve Ki-Kare testi kullanıldı.

BULGULAR: Araştırmaya katılan 300 öğrencinin 136'sı (%45,3) erkek 164'ü kız öğrenci olup grubun yaş ortalaması 21.3±3.6, Vücut Kütle İndeksi ortalaması 22.8±3,3 kg/m² bulunmuştur. EUÖ puanına göre gün içinde uyuklu olanlarda ders başarısı düşmektedir (p<0.001), UHAÖ'ye göre uyku hijyeni alışkanlıkları kötü olanlarda da ders başarısı düşmektedir (p<0.001). UHAÖ düşük olanların gün içinde uyuklu olduğu saptanmıştır. Kadınların ve klinik öğrencilerinin EUÖ'ye göre gündüz daha çok uyuklu olduğu görülmüştür (p<0.05).

SONUÇ: Ders başarısının EUÖP ve UHAÖP ile anlamlı derecede bağlantılı olduğu göz önüne alınırsa, uyku sorunlarının öğrencilerin ders başarıları üzerine ciddi derecede olumsuz etki yaptığı düşünülmüştür. Bu çalışmayı yapanlar olarak fakültemiz öğrencilerine Dönem I'den itibaren uyku hijyeni alışkanlıkları, sağlıklı uykunun önemi hakkında gerekli bilgileri içeren bir program uygulanmasının uygun olacağı görüşündeyiz.

ANAHTAR KELİMELER: Tıp öğrencileri, uyku bozukluğu, Epworth Uykululuk Ölçeği, uyku hijyeni, ders başarısı

KAFEİN'İN MİGREN VE GERİLİM TİPİ BAŞ AĞRISI ÜZERİNE ETKİSİ

Aykut Lale, Burak Terzi, Murat Duman, Mustafa Metin
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Kafeinin baş ağrısı üzerindeki artırıcı etkisi daha önce yapılmış olan araştırmalarla belirlenmiştir. Bu çalışmada kafeinin migren veya Gerilim Tipi Baş Ağrısı (GTBA) olan hastaların baş ağrıları üzerindeki etkisi ile migrenin ve GTBA'nın bir arada bulunduğu hastalardaki etkisinin araştırılması amaçlanmıştır. Ayrıca bu bağlamda kombine baş ağrılarının migren ve GTBA'dan bağımsız olup olmadığı hakkında fikir edinmek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma kesitsel bir araştırma olup, Nisan - Mayıs 2010 tarihlerinde A.Ü. Tıp Fakültesi Dönem 3-4-5 öğrencileri ile Kardiyoloji, Göz Hastalıkları, Hematoloji, Genel Cerrahi bölümlerindeki sağlık çalışanları üzerinde yürütüldü ve toplam 153 kişiye anket uygulandı. Oluşturulan soru formunda ilk olarak yaş, cinsiyet, eğitim durumu ve meslekler sorgulandı. Daha sonra çalışmaya alınan kişilere IHS (The International Headache Society) kriterlerine uygun olarak baş ağrılarına tiplendirmek için bir anket düzenlendi. Son olarak hastaların kafein kullanımları sorgulandı. Araştırmaya katılımda sözlü izin alındı. İlgili formda yer alan sorulara ilişkin verilen cevaplar SPSS for Windows paket programına aktarılarak istatistiksel olarak değerlendirildi. Veriler Ki-Kare testi kullanılarak karşılaştırıldı.

BULGULAR: Uyguladığımız anketler sonucunda IHS kriterlerine göre toplam 153 katılan içinden 16 kişi Migren, 62 kişi GTBA ve 22 kişi de Migren + GTBA baş ağrısı gruplarına girmektedir. Ayrıca 24 kişinin baş ağrısı tipi migren ve ya GTBA dışında bir tip olmakla beraber 29 kişi ise baş ağrısının olmadığını ifade etmiştir. Kafeinin bu baş ağrısı tiplerini tetikleme oranları şu şekilde bulunmuştur. Migren %18.8, GTBA %22.6, Migren+GTBA %36.4 diğer tip baş ağrılarında ise %12.5'tir.

SONUÇ: Elde edilen veriler doğrultusunda kafeinin migren ve GTBA üzerindeki tetikleyici etkisi göze çarpmaktadır. Fakat asıl göze çarpan sonuç, migren+GTBA (kombine) tipi ağrının diğer ağrılardan daha fazla tetiklendiği olmuştur. Bu sonuca göre migren+GTBA olarak nitelendirilen bu baş ağrısı tipinin migren ve GTBA'dan bağımsız farklı bir baş ağrısı tipi olabileceği sonucu çıkarılmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Migren, Gerilim Tipi Baş Ağrısı, Kafein

ANKARA ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT ve TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN GDO'YA BAKIŞ AÇISI

Raziye Merve Karaömerlioğlu, Sertaç Aalay, Mustafa Esen, Hakan Arslan, Aykut Aldemir
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Günümüzde, GDO'lu ürünün nasıl fark edilebileceği, sağlığa zararlı olup olmadığı, doğayı tahrip edip etmeyeceği tartışılmaktadır. Bu çalışmamızda konuyla yakından ilgili olan Ziraat ve Tıp Fakültesi öğrencilerinin GDO'lu ürünler hakkındaki düşüncelerini, bilgi düzeylerini ölçmek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM : Çalışmamız, kesitsel tipte bir çalışma olup, Ankara Üniversitesi Tıp ve Ziraat Fakültelerinde 4. sınıf öğrencileri üzerinde yapılmıştır. Bu amaçla, Ocak-Mart 2010 tarihleri arasında her iki fakültede okuyan öğrencilerden basit rastgele örneklemeyle, 40'ar öğrenci alınmıştır.

Veriler anket formu aracılığıyla toplanmış ve analizler SPSS for Windows 11.5 Paket Programında yapılmıştır. İstatistiksel değerlendirmelerde Ki-kare ve Fisher-Exact testleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık sınırı 0.05 olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR: Anket sonuçlarına göre Tıp Fakültesi ile Ziraat Fakültesi öğrencileri arasında, GDO'lu ürünlerden elde edilen gıdaların saklanabilmesi konusunda, bilgi kaynakları arasında ve ürünlerde GDO olduğunu gösteren açıklama görme durumlarına göre anlamlı fark bulunmuştur. Buna karşılık "Genel Haberdarlık ve algı", "Türkiye'deki Durum", "Tüketim Durumu", Bilgilenme Kaynakları ve İhtiyaçları", "Risk Algısı", "Genetik Uygulamalara ve Teknolojiye Genel Tutum", "Tüketici Kabulü" konularında anlamlı fark yoktur. Ankete katılan öğrenciler, "GDO'nun doğal dengeyi bozmasını" en riskli durum olarak belirtirken(% 57,5) ikinci sırada "insan sağlığına zarar vermesi" belirtilmiştir(%46,5).

SONUÇ: GDO'lu ürünlere yaklaşım ve duyarlılık açısından Tıp ve Ziraat Fakültesi öğrencilerinin genel olarak benzer düzeylerde oldukları görülmüştür.

ANAHTAR KELİMELER: GDO, Ziraat Fakültesi, Tıp Fakültesi, Tarım

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KARDİYOVASKÜLER CERRAHİ ANABİLİM DALINDA AÇIK KALP AMELİYATLARI SONRASI NOZOKOMİYAL ENFEKSİYON İNSİDANSI ve RİSK FAKTÖRLERİ

Mehmet Saygı, Volkan Tekbaş, Kıvanç Işık, Özden Peköz,
Utku Gürhan

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 Öğrencisi

AMAÇ: En çok korkulan post-operatif komplikasyonlardan biri olan nozokomiyal enfeksiyonlar, tedavisinde karşılaşılan sorunların büyük olması, suşların genellikle dirençli olması ve mortalite-morbidite oranının yüksek olması nedeniyle önemlidir. Nozokomiyal enfeksiyon görülme oranı %2'den %50'ye kadar geniş bir aralıkta değişim göstermekte olup bu durum risk faktörlerinin belirlenmesini önemli kılmaktadır. Bu çalışmada amaç, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyovasküler Cerrahi Anabilim Dalında açık kalp ameliyatları sonrası (post-operatif) nozokomiyal enfeksiyon görülme sıklığını ve risk faktörlerini saptamak; önlenabilir nitelikteki risk faktörlerine yönelik öneriler getirmektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırma Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kardiyovasküler Cerrahi Anabilim Dalı'nda, 15-22 Mayıs 2010 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmaya 1 Nisan 2009-1 Nisan 2010 tarihleri arasında açık kalp ameliyatı uygulanmış ve ilk dört günde ölmemiş olan 400 hastadan tabakalı orantısal örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiş 275 hasta dâhil edilmiştir. Araştırma tipi analitik (retrospektif kohort) olup hasta bilgilerine, hasta dosyalarından ve "Avicenna" hasta kayıt sisteminden ulaşılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 15 paket programından faydalanılmıştır. İstatistiksel değerlendirmede Ki-kare testi ve lojistik regresyon analizi kullanılmıştır. "p" değeri 0.05'in altında olanlar istatistiksel olarak anlamlı sayılmıştır.

BULGULAR: İzlemin yapıldığı 12 aylık dönemde toplam 400 hastadan tabakalı orantısal örnekleme yöntemiyle seçilen 275 hastanın verileri değerlendirilmiştir. 275 hastanın 46'sında (%16.7) nozokomiyal enfeksiyon gelişmiştir. Yapılan Ki-Kare testinde; KOAH, böbrek yetmezliği, anemi, hiperkolesterolemi, 4 günden fazla hastanede yatış süresi, ameliyat sırasında transfüzyon varlığı, reoperasyon, risk faktörleri olarak bulunmuştur. Lojistik regresyon analizinde ise; KOAH, transfüzyon varlığı ve reoperasyon bağımsız risk faktörü olarak bulunmuştur. Ayrıca kapak ameliyatlarının, koroner arter greft ameliyatlarından daha riskli olduğu gözlenmiştir. En sık görülen enfeksiyon etkenleri ise; Candida Albicans, Acinetobacter Baumannii, Echerichia Coli olarak tespit edilmiştir.

SONUÇ: Enfeksiyon etkenlerinin ve risk faktörlerinin bilinmesi, post-operatif enfeksiyonların engellenmesi için önem arz etmektedir. Çalışma sonuçlarına göre enfeksiyonların görülme sıklığını azaltmak için bazı gruplardaki hastalara özel dikkat gösterilmeli; KOAH, böbrek yetmezliği, anemi, hiperkolesterolemi hastalarının daha riskli olabileceği akılda tutulmalı, ayrıca gereksiz kan transfüzyonlarından ve hastanede kalış süresinin uzatılma-

sından kaçınılmalıdır. Kapak replasmanı ameliyatlarının, koroner arter by-pass greft ameliyatlarından, enfeksiyon açısından daha riskli olduğu unutulmamalıdır.

ANAHTAR KELİMELER: Nozokomiyal, post-operatif, risk faktörü, Açık kalp ameliyatı, insidans

GEBELERDE DEMİR EKSİKLİĞİ ANEMİSİ İLE HbA1c DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ayşe Burcu Binicier, Eda Beykoz, Meral Bahar, Seval Kılbasanlı, Aysun Tunçel

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Bu çalışmada demir eksikliği anemisi olan olguların HbA1c düzeyleri ölçülerek iki aylık demir tedavisi sonrası değerlerle karşılaştırılarak, gebelerde HbA1c ile diyabet takibinde daha doğru sonuçlar alınmasına katkıda bulunmak amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmaya Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Gebe Polikliniğine rutin gestasyonel diyabet taraması için başvuran tüm 24. hafta gebeleri alınmıştır. Demir eksikliği anemisi olan 35 gebe ve kontrol grubu olarak anemisi olmayan 15 gebe çalışmaya dahil edilmiştir. Tarama testi sonucu gestasyonel diyabetes mellitus tanısı alan gebeler yeterli sayıda olmadığı için çalışma dışı bırakılmıştır. Olguların tamamının hemogram, serum demiri, demir bağlama düzeyleri, transferrin saturasyonu, ferritin, HbA1c, açlık kan glukoz düzeyleri kaydedilmiştir. Anemili olguların tedavi başladıktan iki ay sonra kontrolleri yapılmıştır.

BULGULAR: Demir eksikliği anemisi olan grupla kontrol grubu yaş ve gebelik sayısı yönünden benzerdir. Demir eksikliği olan grupta tedavi sonrası anemi parametreleri olumlu yönde değişmiştir. Tedavi öncesinde kontrol grubuna göre demir eksikliği anemisi grubunun HbA1c düzeyi anlamlı olarak yüksek bulunmuştur (p=0.032). Demir eksikliği anemisi olan grupta tedavi sonrasında HbA1c ortalamalarında tedavi öncesine göre azalma gözlenmiştir (p<0.001). Tedavi sonrasında demir eksikliği anemisi grubu ile kontrol grubunun HbA1c düzeyleri arasında anlamlı fark yoktur (p=0.18).

SONUÇ: Özellikle diyabetik ve demir eksikliği anemisi olan gebelerin HbA1c düzeyleri glisemik kontrolün takibi açısından yanıltıcı sonuçlara neden olabilir. Bu nedenle HbA1c temel alınarak yapılacak herhangi bir tetkik ya da tedavi uygulamasından önce demir eksikliğini düzeltilmesi uygun olacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Demir eksikliği anemisi, gestasyonel diyabetes mellitus, HbA1c

AÜTF PATOLOJİ ANABİLİM DALI'NDA TANISAL AMAÇLI İNCELENECEK HASTA ÖRNEKLERİNİN VE İSTEM FORMLARININ DOĞRU GÖNDERİLMESİNİN SAĞLANMASINDA PERSONEL EĞİTİMİNİN ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Ayşe Kaya, Emine Nilay Bakır, Rıza Gökhan Baykal, Taliha Pala, Esra Hoşoğlu

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Hastalardan alınan ameliyat ve biyopsi örneklerinin, histopatolojik inceleme için uygun şekilde ve uygun solüsyonlar içerisinde gönderilmesi tanısal açıdan önem taşımaktadır. Dokuların organizmadan alındığı andaki durumlarını koruyacak şekilde tespit edilmeleri mevcut değişikliklerin tanımlanması için önemlidir. Tespit işlemindeki sorunlar bu süreci olumsuz yönde etkilemektedir. Bu çalışmada, öncelikle AÜTF Patoloji Anabilim Dalı'na tanısal amaçlı materyal gönderilmesinde yapılan hataların ortaya konulması ve doğru uygulamaların hayata geçirilmesinde personel eğitiminin ve kılavuzun etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışmada, öncelikle Ocak-Mayıs 2010 tarihleri arasında, hasta örneklerinin, patolojik inceleme için uygun şekilde gönderilip gönderilmediğine, belirlenen ölçütlere göre bakılmıştır. Bu değerlendirme ölçütleri 1. Materyal ile birlikte gönderilen form için Tarih, Gönderen hekim bilgileri, Gönderilen materyal ve formdaki bilgi uyumu, Klinik bilgi; 2. Materyalin içinde gönderildiği kap ve materyalle ilgili bilgiler için ise Hacim yeterliliği, Kabin ağız kısmının uyumu, Solüsyon miktarı, Materyalin bütünlüğünün korunması, Etiket yeri'ni içermektedir. Bu şekilde 385 hasta örneği değerlendirilmiş ve sorunlar tespit edilmiştir. Bu sorunların düzeltilmesi amaçlanarak Cebeci Hastanesi cerrahi bölüm personellerine sunum yapılarak eğitim verilmiş ve doğru materyal gönderme kılavuzu dağıtılmıştır. Eğitim sonrasında ise 136 hasta örneği daha önce yapıldığı şekilde değerlendirilmiş ve eğitim öncesi ile eğitim sonrası sonuçlar karşılaştırılmıştır. Verilerin karşılaştırılması SPSS 15.0 paket programında Ki-kare ve Mann Whitney U testi kullanılarak yapılmıştır.

BULGULAR: Eğitim öncesinde, gelen materyallerde, tarihin yazılması, bilgi uyumu, kabin ağız genişliği, bütünlüğün korunması ve etiketin yapıştırılması kriterlerinin %80 - %95 oranlarında sağlandığı; ekip bilgisi, klinik bilgi, hacim uyumu, solüsyon miktarı kriterlerinin ise %35 - %70 oranlarında sağlandığı gözlemlenmiştir. Verilen eğitim sonrası hacim uyumu kriterinin sağlanma oranı % 68.8'den % 80.1'e çıkmış, bu yükseliş anlamlı bulunmuştur($p=0,012$). Diğer kriterlerde anlamlı düşüş veya yükseliş gözlenmemiştir. Ölçütleri toplu olarak değerlendirmek için puanlama yöntemi kullanılmış, eğitim öncesi ve eğitim sonrası puanlar arasında anlamlı bir değişim gözlenmemiştir($p=0,638$).

SONUÇ: Sunum ve "patolojiye materyal gönderme kılavuzu" oluşturulması şeklinde eğitim verilmesine rağmen Cebeci Tıp Fakültesi Hastanesi Cerrahi kliniklerinden patolojik inceleme için gönderilen materyallerle ilgili patoloji istem formunda bulunan bilgilerdeki eksiklikler giderilememiştir. Gönderilirken materyalin konulduğu kabin hacminin dışında kap ve materyalle ilgili

mevcut eksiklikler giderilememiştir. Bu sonucun olası nedenleri kullanılan eğitim yönteminin yetersizliği, eğitilecek personele ulaşılamaması, eğitilenlere geribildirim verilememesi, personel ve gerekli malzeme eksikliği olabilir.

ANAHTAR KELİMELE: Patoloji, doku örnekleri, istem formu, tespit solüsyonu

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SINAV KAYGISININ VE UMUTSUZLUKLARININ BAZI PSİKO-SOSYAL DEĞİŞKENLERLE İLİŞKİSİ

Serhat Aydaş, Zeynep Aydın, Can Yahya Boztuğ, Sait Erbey, Ahmet Sencer Ergin

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Kaygı kişinin bir uyararla karşı karşıya kaldığında yaşadığı, bedensel, duygusal ve zihinsel değişimlerle kendini gösteren uyarılmışlık durumudur. Sınav kaygısı ise sınav ortamında yaşanan fizyolojik, davranışsal ve bilişsel öğelere sahip hoşlanılmayan duygu ya da duygusal bir durumdur. Bu çalışmada Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin sınav kaygısı ve umutsuzluklarının bazı psiko-sosyal değişkenler ile ilişkilerini incelemek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem 3 ve 6'da okuyan 400 (200 kız ve 200 erkek) kişi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Öğrencilere Spilberger (1980) tarafından geliştirilen Sınav Kaygısı Envanteri(SKE), Beck ve ark.ları (1978) tarafından geliştirilen Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ) ve ayrıca psikososyal etmenler olarak öğrencilerin cinsiyet, yaş, vücut kitle indeksi, yaşadığı yer, eğitim gördüğü dönem, günlük uyku saati, Tıpta uzmanlık sınavına girme ve bunun için dershaneye gitme durumunu içeren bir anket formu uygulanmıştır.

Elde edilen verilerin, istatistiksel değerlendirmesi SPSS(for Windows)11.5 paket programında yapılmıştır. İstatistiksel analiz için "Student's t testi", "Tek yönlü varyans analizi" ve "Pearson Korelasyon Analizi" kullanılmıştır.

BULGULAR: Yapılan çalışma sonucunda beklenenin aksine cinsiyet, VKİ, yakın zamanda TUS'a girecek olma (Dönem 6'lar) ve yaşanan yere göre BUÖ skorları anlamlı bir fark göstermemiştir. Sınav kaygısı yönünden bakıldığında Dönem 6'ların sınav kaygısının Dönem 3'lere göre anlamlı derecede yüksek olduğu, VKİ'ye göre ise kilolu bireylerin normal kilolu bireylere göre kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Yaşadığı yer açısından anlamlı bir fark bulunmamıştır.

SONUÇ: Tıp fakültesi öğrencilerinin sınav kaygısını cinsiyet, bulunulan dönem ve VKİ etkilemektedir. Buna karşılık Umutsuzluk açısından bu faktörler herhangi bir fark yaratmamıştır. Buna da dayanarak sınav kaygısı ve umutsuzluğun çok yakın ilişkili olmadığı söylenebilir.

ANAHTAR KELİMELE: Sınav Kaygısı, Umutsuzluk, Cinsiyet, psiko-sosyal,

KORONER ARTER HASTALIĞI SAPTANMIŞ HASTALARDA RİSK FAKTÖRLERİNİN KADIN VE ERKEKLERDEKİ DAĞILIMININ İNCELENMESİ

Burcu Yıldırım, Busem Yılmaz, Sevde Yılmaz, Ecem Özbalaban, Yasir Yılmaz

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Dünyada ve ülkemizde Koroner Arter Hastalıkları (KAH) bir numaralı ölüm nedenidir. Bu nedenle KAH'dan korunmak ve toplumun genel olarak KAH mortalite ve morbiditesini azaltmak için risk faktörlerinin bilinmesi ve cinsiyete göre farklılıklarının saptanması önemlidir. Bu nedenle çalışmada KAH saptanmış hastalarda risk faktörlerinin dağılımının belirlenmesi, farklı cinsiyetlerin hangi risk faktörlerinden daha fazla etkilendiğinin saptanması amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmaya Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi İbn-i Sina ve Cebeci Hastanelerinin Kardiyoloji Kliniğinde yatan, koroner arter hastalığı tanısı almış, 65'i kadın 90'ı erkek olmak üzere 155 hasta alınmıştır. Tarafımızdan hazırlanan anket formu ile hastaların sosyodemografik özellikleri, klinik bilgileri ve risk faktörlerinin varlığı sorgulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 15 paket programında Mann-Whitney U ve Ki-Kare Testleri kullanılarak analiz edilmiştir.

BULGULAR: Kadın ve erkek hastalar arasında yaş, sistolik kan basıncı(KB), nabız ve bel çevresi açısından istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır (tüm karşılaştırmalar için $p>0,05$). Vücut Kitle İndeksi kadınlarda erkeklere göre daha yüksek iken Diastolik Kan Basıncı ve LDL kolesterol erkeklerde daha yüksek, HDL kolesterol daha düşük bulunmuştur. MI geçirmiş olma, sigara ve alkol kullanımı ve spor yapma oranları erkeklerde kadınlara göre anlamlı ölçüde yüksektir. Buna karşılık hipertansiyon, diyabet, metabolik sendrom ve ailede kalp krizi-ani ölüm-kroner bypass-balon-stent uygulanması-hipertansiyon, diyabet öyküsü yönünden kadın ve erkekler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

SONUÇ: Kadın ve erkekler arasında risk faktörlerinin dağılımı belirgin farklılıklar göstermektedir. Bu faktörler VKİ, HDL, LDL düzeyleri, Diastolik kan basıncı, sigara ve alkol kullanımı, spor yapma alışkanlığı ve miyokard infarktüs geçirme olarak sıralanabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Koroner Arter Hastalığı, cinsiyet, risk faktörleri

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ 1- 2- 3. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ÖTENAZİYE YAKLAŞIMI

Kadir Şinasi Bulut, Duygu Bilgili, Erdem Dursun, Çisem Ertok, Hilal Eslek

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Ötenazi; günümüz tıbbına göre iyileştirme umudu kalmayan ilerleyici acı verici ve öldürücü bir hastalığa yakalanmış kişiler için ölümün kendi isteği ile daha uygun şartlarda bir hekim yardımı ile gerçekleştirilmesidir. Amacımız klinik öncesi tıp öğrencilerinin ötenazi yaklaşımını ve ötenazi bilgisini ortaya koymak, bu yaklaşımların çeşitli faktörlerle ilişkisini değerlendirmek, etik derslerinin fikirlerini yönlendirmedeki katkılarını görmek ve bu konuda farkındalık yaratmaktır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Gözlemsel-kesitsel nitelikteki bu çalışmada 10 Şubat- 28 Şubat 2010 tarihleri arasında toplam 829 öğrenci bulunan AÜTF 1.,2. ve 3. sınıf öğrencilerinden tabakalı rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 196 kişiye anket uygulandı. Görüşler 22 soruluk çoktan seçmeli anket formuyla irdelendi. Bağımlı değişken öğrencilerin ötenazi ile ilgili sorulara verdikleri yanıtlar olarak belirlenmişken bağımsız değişkenler cinsiyet, yaş ve sınıftır. Veriler SPSS 15.0 paket programı kullanılarak Ki-kare ve Mc Nemar testleri uygulanarak değerlendirildi. Sonuçlar frekanslar ve yüzdeler şeklinde ifade edildi. $p<0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

BULGULAR: Ankete katılan öğrencilerin 94'ü erkek (%48) , 102'si kadın (%52) olup ötenazini tanımını doğru bilme yüzdesi %86,7 bulunmuştur. Siz olsanız doktor olarak ötenazi uygular mıydınız? sorusuna %43,9 evet, %56,1 hayır denmiştir. Öğrencinin dönemine ve ailesinin yaşadığı yere göre bu konuda anlamlı bir fark oluşmamıştır. Ancak cinsiyete göre değerlendirildiğinde kadınların %63,72'si, erkeklerin ise %47,87'si hayır cevabını vermiş olup aradaki fark anlamlıdır. Ötenazi kararını kimin vermesi gerektiğiyle ilgili soruya %43,34 ile ailesi ve %30,04 ile sadece kendisinin verebileceği belirtilmiştir. Ötenaziye karşı olduğunu belirtenlerin nedenleri şu şekilde bir dağılım göstermiştir: İstismar edilebilir olması (%37,5), dini inançlara aykırı olması (%28,84) ve etik açıdan doğru olmamasıdır (%24,03). Öğrencilerin farklı senaryolara göre ötenaziye onaylama durumları değişmiş olup, çoğunda dönemlere göre de anlamlı bir fark gözlenmiştir. Okulda aldığı eğitimin bu konuda katkısı olduğunu düşünen kişilerin oranı %22,4'dür. Öğrencilerin %91,8'i etik derslerinde ötenazi hakkında bilgi verilmesini istemektedir.

SONUÇ: Anket sonuçlarına göre öğrenciler ülkemizde ötenazi konusunun tartışılması gerektiğini ve okulda aldıkları eğitimin bu konuda katkısının yeterli olmadığını düşünmekte ve tıbbi etik derslerinde ötenazi konusunda daha fazla bilgi verilmesi gerektiğini düşünmektedirler.

ANAHTAR KELİMELER: Ötenazi, etik, tıp öğrencileri,

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ SPOR HEKİMLİĞİ ANABİLİM DALINA BAŞVURAN SPORCULARIN SİGARA KULLANMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ

Gökçe Altunay, Hana Yavarifar, Ali Rıza Manevi, Pelin Şerif, Bilim Kehya

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Günümüzde dünyada 1.3 milyar kişinin sigara kullandığı tahmin edilmektedir. Bu rakamın 2025 yılında 1.7 milyara çıkması beklenmektedir. Tüm toplumda olduğu gibi sporcularda da sigara kullanımı önemli bir konu olup sporla ilgili performanslarını etkilemesi açısından özellikle incelenmelidir. Bu projede sporcuların sigara kullanma alışkanlıklarının, sosyodemografik özelliklerine, spor alanlarına, lisanslı olup olmamalarına ve antrenman yapma sıklıklarına göre değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma 1 Ocak 2009 – 31 Aralık 2009 tarihleri arasında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği ABD'na başvuran 18-30 yaş grubu aktif sporculardan seçilen 151 sporcuya anket formu uygulanmıştır. Araştırmanın bağımlı değişkeni sigara kullanım durumu olup, bağımsız değişkenler ise yaş, medeni durum, gelir, eğitim, spor dalı, lisans durumları ve yarışmacı olma durumları idi. Elde edilen veriler SPSS 15.0 istatistik paket programı yardımıyla değerlendirilmiş olup istatistiksel değerlendirmede Ki-kare ve Kruskal-wallis testleri kullanılmıştır.

BULGULAR: Araştırma grubundaki 151 sporcunun yaş ortalaması 23 olup, %34.4'ü kadın, %65.6'sı erkek; %9.3'ü evli, %90.7'si bekar; %69.5'i lisanslı, %30.5'i lisanssız idi. %64.2'si yarışmacı, %35.8'i rekreasyonel sporcu olarak kaydedildi. Sporcuların %21.2'sinin sigara kullandığı, %78.8'inin kullanmadığı, sigara içmeyenlerin %15.9'unun en az bir kez sigara içmeyi denediği, %6.6'sının ise daha önce kullanmış ve bırakmış olduğu saptandı. Olguların sigara kullanma alışkanlıkları yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir durumu, eğitim durumu ve spor dallarına göre karşılaştırıldığında sigara kullanma oranları arasında anlamlı bir fark yoktu ($p>0.05$). Sigara kullanan ve daha önce kullanmış olanlar sigaraya başlama sebebi olarak: %47.6 arkadaş ve çevreyi, %28.6 merak ve özenmeyi, %11.9 sakatlanmayı, %9.5 stres-sorunu, %2.4 aile etkisini belirtmiştir. Sigara kullananların %34.4'ü isterse kolaylıkla bırakabileceğini düşünmektedir. Sporcuların yarışmacı veya rekreasyonel olmaları sigara kullanma oranları üzerinde etkili bulundu ($p=0.001$). Lisans durumları karşılaştırıldığında lisanslı sporcuların %80'inin, lisanslı olmayanların %77'sinin sigara kullanmadıkları gözlemlendi ($p=0.002$).

SONUÇ: 2008 yılında Türkiye İstatistik Kurumunun yaptığı araştırmaya göre toplumumuzun %31.3'ü sigara kullanmaktadır. Bizim yaptığımız çalışmada sporcularda sigara kullanma oranı %21.2 idi. Ancak sporculardan oluşan bu grupta sigara kullanımı hiç olmaması gerekirken oldukça yüksek bir orandadır.

ANAHTAR KELİMELE: Sigara kullanımı, sporcu, lisans, yarışmacı

PARK SAĞLIK OCAĞI BÖLGESİNDE YAŞAYAN 20-40 YAŞ ARASI BİREYLERDE ASPİRİN VE PARASETAMOL KULLANIM TERCİHİ

Semih Ak, Memduh Kocadağ

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Aspirin ve parasetamolün sıradan baş ağrılarında sıklıkla kullanıldıkları bilinmektedir. Dünya genelinde yapılan araştırmalarda bu ilaçlara oldukça fazla maddi kaynak harcandığı gösterilmiştir. Çalışmamızda AÜTF Halk Sağlığı ABD Park Sağlık Ocağı Bölgesinde bulunan 20-40 yaş arası sağlıklı bireylerde bu iki ilacın kullanım sıklıklarını, ne kadar etkili olduklarını ve yan etkilerinin görülme sıklığını belirlemek amaçlanmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: Araştırmada Park Sağlık Ocağı Bölgesinde yaşayan 20-40 yaş arası 154 kişiye 23 Şubat – 3 Mart tarihleri arasında anket uygulanmış ve bu bireylerde herhangi bir patolojiye bağlı olmayan, sıradan baş ağrısı ve buna bağlı olarak kullanılan ilaçlar (Parasetamol, Aspirin), sorgulanmıştır. Veriler SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Etki farkını belirlemek için Aspirin ve Parasetamol kullanan grupların karşılaştırılmasında Ki-Kare Testi uygulanmıştır. Aspirin ve Parasetamol kullanım sıklığı arasındaki ilişki Ki-Kare Homojenlik Testi, Aspirin ve Parasetamolün yan etkilerinin farkı için ise Pearson Ki-Kare Testi uygulanmıştır.

BULGULAR: Katılanların %55,8'i ayda birkaç kez, %23,4'ü ise haftada birkaç kez başının ağrıdığını belirtmiştir. Baş ağrısı olduğu durumda ilaç almayan kişi bulunmamaktadır. İlaç kullanan 154 kişiden 100'ü (%64,9) Parasetamol'ü, 54'ü (%35,1) Aspirin'i tercih etmiştir. Parasetamol kullananların %100'ü, aspirin kullananların % 98,1'i ilacın etkili olduğunu belirtmiştir. Parasetamol kullananların %65'i Aspirin kullananların ise %20,4'ü yarım saat içinde etkili olduğunu belirtmiştir. Aspirin kullananların %55,6'sında yan etki görülürken parasetamol kullananların %18'inde yan etki görülüyor ($p<0.001$).

SONUÇ: Her iki ilaçta toplumda sık kullanılmakla birlikte parasetamol daha yüksek oranda tercih edilmektedir. Araştırmamız sonucuna göre baş ağrısında her iki ilaçta etkili olmakla birlikte etki süresi parasetamol için daha kısadır. Ayrıca Aspirin için daha fazla oranda yan etki bildirilmiştir.

ANAHTAR KELİMELE: Baş ağrısı, Aspirin, Parasetamol

BİR SAĞLIK OCAĞINA BAŞVURAN KİŞİLERDE İLAÇ KULLANIM DURUMU VE EVDE İLAÇ BULUNDURMA ÖZELLİKLERİ

Muhammed Korkmaz, Hüseyin Kurtdemir, Ömer Varan, Lokman Öztürk, Mehmet Halit Gönüller
Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Bu projenin amacı Park Sağlık Ocağı'na herhangi bir sağlık sorunu nedeniyle başvuran hastaların evde ilaç bulundurma tutum ve davranışlarını, hastaların yaş, cinsiyet ve eğitim gibi sosyodemografik özellikleriyle ilişkilendirmek ve çıkan sonuçları akılcı ilaç kullanım ilkeleri çerçevesinde değerlendirmektir.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma Park sağlık ocağına başvuran ve ankete katılmayı gönüllü olarak kabul eden 200 kişi üzerinde yürütülmüştür. Araştırma da aynı sağlık ocağına herhangi bir nedenle başvuran 20 kişide anket sorularının anlaşılabilirliği açısından bir ön çalışma yapıldı. Alınan geri bildirimler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak anket formu araştırmacılar tarafından yüz yüze yöntemle uygulandı. Anket formunun ilk bölümündeki sorular yaş, cinsiyet, eğitim durumu, sağlık güvencesi vb. gibi hastaya ait tanımlayıcı özelliklerle ilgili olup diğer sorular evde ilaç bulundurma ile ilgili özelliklerle yöneliktir. Verilerin analizi SPSS 11.5 istatistik paket programında Ki-kare testi kullanılarak yapıldı.

BULGULAR: Araştırmaya katılanların %58'i erkek, %42'si kadın %59,5'i 40 yaş altı grup olup %39'u lise mezunudur. Katılımcıların büyük çoğunluğunun (%93) sağlık sigortası vardır ve bunun da yarısından fazlası emekli sandığıdır (%64). Hastaların büyük çoğunluğu bulundurdukları ilaçları doktor önerisiyle aldıklarını ifade etmekte olup oranlar kadın ve erkeklerde birbirine yakındır. Eğitim düzeyi ilaç edinim şekilleri üzerinde etkili olup eğitim düzeyi arttıkça akılcı ilaç kullanımı artmaktadır. Hem sosyal güvencesi olanların, hem olmayanların büyük çoğunluğu ilaçları doktor önerisiyle aldıklarını (%72,5-%61,5) bildirmişlerdir. Erkeklerin %46,5'i kadınların %42'si evde kullanılmayan ilaç bulundurduklarını belirtmişlerdir. İlaçların son kullanma tarihlerine dikkat etme oranı %50'nin üzerindedir. İlaç prospektüslerini okuma oranı üç aydan uzun süren hastalığı olanlarda olmayanlardan daha yüksektir.

SONUÇ: Araştırma, sosyoekonomik düzeyi Ankara ili genelinden düşük olan bir sağlık ocağı bölgesinde yapılmıştır. Bu bölgede toplumun büyük çoğunluğunun doktor önerisiyle ilaç kullanıyor olması olumlu olmakla birlikte eğitim düzeyiyle ilişkili bulunmuştur. Ayrıca evde gereksiz ilaç bulundurulmaması, son kullanma tarihi ve prospektüs okuma alışkanlığının artırılması gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Akılcı ilaç kullanımı, Park Sağlık Ocağı, prospektüs

ŞEHİRLEŞMİŞ VE KIRSAL ALANLARDA YAŞAYAN İNSANLARIN KRONİK HASTALIK RİSK FAKTÖRLERİ YÖNÜNDE SAĞLIK DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Sancar Bakırcıoğlu, Semih Küçükcankurtaran, Semra Rüstemoğlu

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencileri

AMAÇ: Şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşayan insanlarda çevre, kronik hastalıklar, tütün kullanımı, sağlıksız beslenme, fizik aktivite azlığı, alkol kullanımı gibi kronik hastalık risk faktörleri ve salgın hastalık tehlikeleri açısından farklılıklar vardır. Biz de bu çalışmada kronik hastalıkların risk faktörleri ile şehirleşme arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçladık.

GEREÇ ve YÖNTEM: Çalışma belirtilen amaç doğrultusunda 3 aşamada yürütülmüştür: Öncelikle ülkemiz için uygun bir "Urbanicity" skalası geliştirilmiş ve bu skalaya göre seçilen yerler kentleşme oranlarını öğrenmek amacıyla puanlanmıştır. Daha sonra 08.02.2010 ve 17.04.2010 tarihleri arasında Ankara ili Çankaya ilçesinde yaşayan 150 kişiye ve Ankara ili Elmadağ ilçesi Kayadibi köyünde yaşayan 150 kişiye anket uygulanmıştır. Buna göre kentleşme ile kronik hastalıkların risk faktörlerinin ilişkisi araştırılmıştır.

BULGULAR: Tütün kullanımı ve şehirleşme arasında bir ilişki bulunmazken ($p>0,05$), şehirleşmiş yerlerde daha fazla kişi daha sık alkol kullanmakta, daha sağlıksız beslenmekte ve daha az meyve-sebze tüketmektedirler ($p<0,05$). Ayrıca şehirleşmiş yerlerde yaşayanlar daha az fiziksel aktivitede bulunmaktadır ($p<0,05$). Ancak şehirleşmiş yerlerde yaşayan kişilerde hipertansiyon ve diyabet daha düşük oranda bulunmuştur ($p<0,05$).

SONUÇ: Sonuçta şehirleşmiş yerlerde yaşayanlarda tütün, alkol kullanımı, beslenme biçimi ve fiziksel aktivite yönünden riskli durumların daha fazla olduğu görülmüştür. Ancak bu kişilerde hipertansiyon ve diyabetin daha az oranda görülmesi şehirleşme ile ilgili diğer faktörler ile birlikte toplam etkilerinin daha ayrıntılı değerlendirilmesini gerektirmektedir. Ayrıca daha iyi sağlık hizmetlerine sahip olunmasında etkili olabilir.

ANAHTAR KELİMELER: Kentleşme, Sağlık, Çankaya, Ankara, Türkiye

Yazar Dizin / Author Index

A

Aalay S. 23
Abay E. 3
Acıbuca M. 19
Agha. T. E. 1
Ak S. 27
Akarca F. G. 16
Akbel E. 1
Akçalı S. 7
Akdemir A. 16
Akıncı A. 7
Akkuş A. S. 13
Akman O. 5
Aksoy G. 2
Aksoy K. 6
Aksoy U. 15
Aksöz C. 15
Aldemir A. 23
Alpay B. 5
Altan O. 7
Altan. V. 7
Altunay G. 27
Arpağ T. 1
Arslan H. 23
Artuç Ş. E. 1
Aslan A. 21
Atalay H. D. 1
Atan O. 17
Atmaca B. 12
Aydaş S. 25
Aydemir A. B. 17
Aydemir E. 20
Aydın A. 11
Aydın S. 7
Aydın Ş. 20
Aydın T. 8
Aydın Z. 25
Aydoğdu O. 22

B

Babayiğit E. 10
Badır N. 16
Bağcı G. 19

Bağış N. 2
Bahar M. 26
Bakan Ö. M. 22
Bakır E. N. 25
Bakırcıoğlu S. 28
Baş H. 12
Bayat A. H. 2
Bayhan H. 22
Baykal R. G. 25
Bayrak M. 2
Bayram E. C. 12
Bayram. E. 7
Beydola Ş. 11
Beykoz E. 25
Bilgiç E. 13
Bilgili D. 26
Binicier A. B. 24
Birinci M. 16
Bozkurt Y. 12
Boztuğ C. Y. 25
Bulut K. Ş. 26
Büyükdemirci S. 10
Büyükpapaşcu Ö. 5
Büyükavuz N. O. 8

C

Can M. A. 16
Canbolat Ö. 16
Cebe H. 8
Cengiz E. 2
Cengiz Z. 16
Coşkun G. 9
Coşkuner A. 6

Ç

Çalık D. A. 9
Çalışkan E. 7
Çebişi E. 7
Çetin A. M. 10
Çiçek P. 15
Çobanoğlu T. İ. 13
Çolak. D. 18

D

Dayıoğlu T. 9
Degermenci S. 13
Demir Ç. 6
Demir K. R. 16
Demir R. 4
Demir S. 22
Doğan C. 9
Duman M. 23
Durgun M. 9
Durmuş M. E. 5
Dursun E. 26
Duva Y. 20

E

Eray U. 15
Erbey S. 25
Erci E. 3
Erdoğan Ç. 13
Eren R. 18
Ergin A. S. 25
Ergin Ş. 10
Ertok Ç. 26
Esen M. 23
Eslek H. 26
Ezerbolat M. 18

F

Fadıloğlu E. 18
Fatihoglu E. 10

G

Geldi. S. 18
Genç D. 13
Gezer A. 2
Göçmen D. K. 8
Gönülcan A. 10
Gönüller M. H. 28
Görek G. E. 15
Guliyev H. 12
Güler M. A. 3
Gülhan N. 18
Güneş Ş. 4

Güngör D. 6
Gürhan U. 24

H

Haberal H. B. 10
Hamurcu M. 19
Hasırcı A. S. 10
Hoşgören G. M. 8
Hoşoğlu E. 25

I

Işık K. 24

İ

İdacı G. 18
İldemir D. 4
İlhan Y. 14

K

Kağızmanlı H. 13
Kalay D. 2
Kaplan A. 3
Kara Z. G. 11
Karadağ M. 11
Karaer Y. 8
Karahan H. 20
Karakaplan D. 6
Karakök. B. 16
Karakurt. P. 6
Karaömerlioğlu R. M. 23
Karatepe M. S. 3
Kaya A. 25
Kaynarca Ö. 6
Kayral Y. A. 11
Kehya B. 27
Keskin Ö. 3
Kılbasanlı S. 24
Kılıboz T. 8
Kılıç M. M. 6
Kındap Ö. 6
Kızıklı A. 5
Koca M. 10
Koca Y. 8
Kocadağ M. 27
Kocatürk A. D. 8
Koç M. 6

Koçak N. 19
Kolsuz Z. 20
Korkmaz M. 28
Koroğlu İ. 2
Köse. Y. 11
Kurtdemir H. 28
Kurtkaya. Ö. 1
Kurttekin. C. 2
Kuşoğlu S. 19
Kutlu Ö. 9
Küçükankurtaran S. 28
Kük Z. G. 11
Kürkcü K. 12

L

Lale A. 23

M

Manevi A. R. 27
Mengüşoğlu B. 21
Mert E. N. 20
Mestan H. 17
Metin M. 23
Mırçık A. B. 22
Mızrak M. 3
Muradi T. 10
Muslu D. C. 11
Mutlu E. 13

O

Ocak K. 19
Okucu E. 22
Olgun. H. 12
Oruç S. Ö. 11

Ö

Ölmeztürk T. C. 7
Önder. T. 3
Öner N. 4
Özbalaban E. 26
Özbek S. 7
Özçelik R. 4
Özçelik S. 18
Özdemir E. 19
Öztürk İ. 20
Öztürk L. 28

Öztürk T. 20
Öztürk U. K. 14

P

Pala S. 1
Pala T. 25
Pasinlioğlu B. 21
Peköz Ö. 24

R

Rana H. N. 17
Rüstemoğlu S. 28

S

Sadioğlu A. 21
Sağıroğlu G. 15
Saka. P. 3
Sakızlı E. 19
Saraf G. 15
Saygı M. 24
Saygılı Z. 3
Saygılı. Ç. 5
Sayıcı İ. U. 9
Sert G. 14
Sobacı E. 15
Soyak B. 14

Ş

Şahin O. T. 14
Şahin A.T. 7
Şahin B. 21
Şahin B. 17
Şahin O. 17
Şahin Z. 7
Şahin. M. 13
Şampan T. 1
Şavklı A. Ö. 3
Şeker A. 7
Şen B. 9
Şeramet A. 17
Şerif P. 27
Şimşirgil Ş. 21

T

Tamo F. 1
Taner M. 3

Tarakcı M. 19
Targal A. S. 17
Taşkın D. 14
Tekbaş V. 24
Teke S. 5
Temel A. G. 22
Temtek S. 3
Terzi B. 23
Tetik C. 21
Tokgöz B. 15
Tolu B. 13
Torun H. 4
Tunas S. D. 8
Tuncel P. 12
Tunçel A. 24
Türkcan A. K. 12
Türkmen. A. 5
Türkyılmaz O. 14

U

Uğurlu B. N. 4
Ultav. C. 12
Ulusa A. 19
Uluslan, Ö. 3
Urcan Y. 3

V

Varan Ö. 28

X

Xhindole M. 1

Y

Yaman F. 17
Yaşar B. 5
Yaşar. E. 16
Yavarıfar H. 27
Yavuz B. 22
Yazır M. 9
Yekedüz. E. 6
Yerli M. 17
Yıldırım B. 26
Yıldırım S. 21
Yıldırım. S. 5
Yıldırım Ş. 21
Yıldırımkaya B. 11
Yıldız M. 21
Yıldız S. 15
Yılmaz B. 26
Yılmaz İ. G. 18
Yılmaz S. 26

Yılmaz S. B. 14
Yılmaz. Z. 4
Yılmaz Y. 26
Yigen S. 20
Yurtsever B. M. 14
Yücel Ş. 7
Yücel. L. 9

Z

Zaim E. 7
Zirek F. 8

Konu Dizini / Subject Index

A

Açık kalp ameliyatı 24
Ağz kuruluğu 3
Aile 22
Aile izlem çalışması 16
Aile planlaması 13
Akılcı ilaç kullanımı 28
Akılcı kullanım 20
AKT 6
Akut MI 6
Alan çalışması 16
Alt 16
Alternatif tıp 15, 19
Ameliyat sonrası 2
Ankara 28
Ankara üniversitesi 9
Ankara üniversitesi tıp fakültesi 8
Anksiyete 6, 10
Anne 13
Apne-Hipopneindeksi (Ahi) 4
Asbest ve erionit maruziyeti 15
Aspirin 27
Ast 16
Astım 6, 14
Astım atağı 6
Aşı 2, 9, 12, 14, 14, 17
Aşı olma ve olmama 2
Atrial fibrilasyon 2

B

Bakteri kontaminasyonu 3
Baş ağrısı 10, 27
Bilgi düzeyi-Tutum-Davranışı 14, 17
Bilgi düzeyi 11
Bilinçli antibiyotik kullanımı 7
Birleşmiş milletler çocuk hakları sözleşmesi 21
Biyopsikososyal 5
Boşanma 1
Boyun eğme 22
Böbrek nakli 6
Bypass greft ameliyatı 21

C

Cinsiyet 25, 26
Çankaya 28

Çocuk 13
Çocuk hakları eğitimi 21

D

Davranış 22
Değer 13
Demir eksikliği anemisi 8, 24
Depresyon 6, 6, 7, 10
Ders başarısı 22
Doku örnekleri 25
Domuz gribi 9, 14, 17
D vitamini eksikliği 18

E

Eğitim memnuniyeti 8
Epilepsi 1
Epworth sleepiness scale (Ess) 4
Epworth uykululuk ölçeği 22
Etik 26
Etkililik 14
Ev kazaları 13
Evlilik 1

F

Fagerström 17
Farkındalık 13
Fev 6
Fibrozis 16
Fiziksel aktivite 7
Frozen kesit 20

G

Gdo 23
Gerilim tipi baş ağrısı 23
Gess skorlaması 18
Gestasyonel diyabetes mellitus 24
Göz kuruluğu 3
Güvenilirlik 14
Güvenlik önlemleri 13

H

H1n1 12
H1n1 16
H1n1 2
Habituel horlama (Hh) 4

Hashimoto tiroiditi 8
Hastane enfeksiyonları 3
Hasta yakınları 19
Hba1c 24
Hbv-Dna 16
Hekim olmayı etkileyen faktörler 4
Hematopatoloji 10
Histolojik aktivite 16
Humanitarianizm 13

İ

İlaç 20
İlaç kullanımı 9
İnsidans 2, 24
İstem formu 25

K

Kafein 23
Kanser 15
Kanser sıklığı 18
Karaciğer 16
Karadeniz 18
Kentleşme 28
Klp 5
Konfluent nekroz 16
Konsültasyon 5, 10
Kontraseptif yöntemler 13
Korelasyon 16
Koroner arter 21
Koroner arter hastalığı 26
Kreatinin 21
Kronik bel ağrısı 10
Kronik hepatit B 16

L

Lenfoma 10
Lisans 27
Liyezon 5
Lobüler inflamasyon 16
Lösemi 18

M

Makyavelizm 13
Malign mezotelyoma 15
Memnuniyet düzeyi 4

Meslek seçimi 4
Mevsimsel grip 9
Migren 23

N

Neşehir 15
Nozokomiyal 24
Nöbet 1

O

Obstruktif uyku apne sendromu (Ouas) 4
Oksijen nemiendiricisi 3
Organ bağı 11

Ö

Ötenazi 26

P

Pandemik influenza 12
Pandemik influenza aşısı 2
Parafin 20
Parasetamol 27
Park sağlık ocağı 28
Patoloji 20, 25
Pediatrik onkoloji 19
Periportal inflamasyon 16
Portal inflamasyon 16
Post-Operatif 24
Primer açık açılı glokom 5
Prochaska ölçeği 17
Prospektüs 28
Psiko-Sosyal 25
Psödoeksfolyatif glokom 5

R

Radyasyon 18
Reçetesiz 20
Risk faktörleri 2, 5, 18, 26
Risk faktörü 24

S

Sağlık 28
Sağlık çalışanı 19
Schirmer testi 3
Sınav kaygısı 25
Sigara 17
Sigara kullanımını 27
Sinizm 13
Sistemik hastalık 4
Sjögren sendromu 3
Sporcu 27

Ş

Şiddet 19, 22

T

Tamamlayıcı tıp 15, 19
Tam gün 11
Tam gün yasa tasarısı 2
Tanı 10, 20
Tarım 23
Tespit solüsyonu 25
Tıp eğitimi 6, 8, 9, 11, 13, 16, 16, 17, 23
Tıp fakültesi 16, 17, 23
Tıp fakültesi öğrencileri 7, 10, 14, 17, 22
Tıp öğrencileri 9, 11, 22, 26

Tıp D kişilik 6
Tutum 13
Tuzköy-Karain köyleri 15
Türkiye 28

U

Umutsuzluk 25
Uyarısız tükürük testi 3
Uyku bozukluğu 22
Uykuda solunum bozukluğu (Urb) 4
Uyku düzeni 10
Uyku hijyeni 22
Uzmanlık tercihleri 11

Ü

Üre 21

V

Verici özellikleri 6
Vitamin B 12 eksikliği 8

Y

Yan etki 9
Yarışmacı 27
Yoğun bakım 3

Z

Ziraat fakültesi 23
Zorunlu hizmet 11